

Nan Naepakaammu Kan Juan

(Paltiing)

Nan Omona Ay Ammuwun

Nan nauy ay surat at hiyana nan enpakaammon Apo Jesu Cristo kan Juan ay usa as nan apostolesna. As nan timpu ay nangisuratan Juan as nan nauy, nan chiyucha omaafurot kan Jesus at naparpalikiatcha. Isunga insuratna na ta liwliwauna chicha, ya lumuwunay namnamacha.

Naifiakia as na ay uray napigsa hi Satanas ya nan chiyucha anennetna ay mamarpalikiat as nan tataku asna's luta, masapor achi enganganuy nan chiyucha omaafurot nan pammaticha, tay amisun challu Apo Dios nan hanacha ay kafusorcha. Isunga nan ngachana ay munturturuy ay omafurot kan Jesus at maketoray kan hiya in-inkiana.

Nan naepakaammuwan nan nauy ay surat at as nan timpon nan chuwa ay nunkasongel ay emperador ad Roma. Nan nauycha ay emperador at cha Emperador Nero ya hi Emperador Domitian. Peneletcha nan tataku ay manaychayaw kan chicha, tay laychuncha ay maichaychayawcha ay kaman kan Apo Dios. Penarpalikiatcha nan chiyucha omaafurot kan Jesus, tay nan chiyucha omaafurot at chaancha chinaychayaw nan emperador.

As nan timpon Emperador Domitian, enpatiliwna hi Juan, at empaiuyuna henan ek-eket ay luta ay liniliwus chi fiayfiay ay makali un Patmos (1:9). Nafiyag ay nanagyan hi Juan hid-i inkiana wacha nan fiarú ay emperador ay nangilufus kan hiya, at nunfiangad hiya as nan iglesia ad Efeso ya hid-i nan natuyana.

As nan nauy ay surat at wachacha nan opat ay kaman iitaw ay enpailan Jesus kan Juan maepangkep as nan planon Apo Dios para henan nauy lufong ya para as nan tatakuna.

As nan omona ay kaman iitaw (1:10-3:22), naepaila ay hi Jesus at wacha as nan kiawan nan pitu ay maepatpatngan chi silaw ay mangerepresentar as nan pitu ay iglesia ad Asia. Nan epakaammuna as nan chiyucha iglesia at omong-ongor koma nan layadcha ya panangtongparcha kan Apo Dios. Tay mu

munturturuycha as nan pammaticha, tokafian Apo Dios nan kaman pantiw nan munterayana para kan chicha (3:8).

As nan maekadwa ay kaman iitaw (4:1), inilan Juan nan mismu ay chaya, ya inilana us ay nangatokor hi Apo Dios as nan tronona. Naepaila kan Juan ay nan korderon Apo Dios at hiya yangkiay nan maekari ay mamitlag as nan nalolopelop ay papel, ya mangifiakia as nan panangesarakan Apo Dios as nan tatakuna, ya nan panangchusana as nan am-in ay mangekamkaman as mangotettet.

As nan maekatlu ay kaman iitaw (17:3), inilan Juan nan enkaman Apo Dios ay nanachael as nan am-in ay karasen chi mangotettet asna's luta. Tit-iwa ay omalintu hi Apo Dios ay manachael henan intiru ay luta ya as nan am-in ay mangachi kan hiya. Maidtu poros makalaway.

As nan anongos ay kaman iitaw (21:10), naepaila kan Juan nan atun Apo Dios ay mangepafiarú as nan chaya ya nan luta. Nan chiyu sikud at mamaidtu ya achi kasin mail-ila. (20:11). Nan tatakon Apo Dios at maepachongcha as nan fierú ay siyudad ay cha kumuwab ay murpu ad chaya. Hena makekadkadwa takuntu kan Apo Dios in-inkiana.

Ongor nan sinyar ay nalikiat ay maawatan as nan nauy ay surat ya wachay laychuncha ay kanan ay kaman as nan ongor ay mata. Nan laychuna ay kanan at “nan munfialinan as masilib ay mangammu as nan naun-unig ay fianag ay nalikiat ay maawatan.” Nan laychun ay kanan nan sakkud at “pannakafialin” winnu “kalibfengan.” Nan laychun ay kanan nan uru, korona, ya nan trono at “kenaari” ya “kenawachay kalibfengan.” Nan laychun ay kanan nan fiayfiay at “wachay munsianyan” winnu “wachay muntotonga.”

Nan chiyucha numero at wacha us nan laychuncha ay kanan. Nan numero ay pitu at filang Apo Dios. Nan laychuna ay kanan at “kumpilitu” winnu “maid poros kurangna.” Nan numero ay unum at hiyana nan numero ay naichat as nan taku. Kun pay hi Apo Dios at finayangna nan lufong as unum ay urkiw. Nan numero ay hinpuru ya chuwa at epailana nan tatakon Apo Dios. Nan tapina ay numero as nan nauy ay surat at wachacha us nan tukutukún ay laychuncha ay kanan.

Nan chiyucha kolor at wacha us nan laychuncha ay kanan ay kaman as nan munpupukaw. Nan laychuna ay kanan at “puru” winnu “nasantowan.” Kun pay nan munchachara. Nan laychuna ay kanan at “chara” winnu “chaton.”

Nan ngachana ay taku ay mangachar as nan nauy ay surat at masapor nunumnumuna nan chiyucha kafiag-anan ay inchat Juan as nan 22:18-19 ay kanana un masapor achina taptapiyan winnu ak-aketan nan wacha as nan nauy ay naepakaammu.

Nan Nakudkudwaan Nan Nauy Surat

Nauy nan usa ay wagas ay kakudkudwaan nan nauy surat ta naraka as acharun. Pitu nan nakudkudwaana ay maiyunud as nan pitu ay numero ay nafukig as nan nauy surat. Nan tunggal usa at kaman eklatu ay mangifiakia as nan atun Apo Dios ay mangamis as nan mangotettet ya nan mangesarakanana as nan tatakuna.

Nan Pitu Ay Iglesia 1:1-3:22
 Nan Pitu Ay Silyu 4:1-8:1
 Nan Pitu Ay Tarampet 8:2-11:19
 Nan Pitu Ay Sinyar 12:1-14:20
 Nan Pitu Ay Mallokong 15:1-18:24
 Nan Omaliyan Cristo Ya Nan Mun-okomán Apo Dios 19:1-20:15
 Nan Fiarú Ay Chaya Ya Fiarú Ay Lufong 21:1-22:21

Nan Laplapon Nan Surat

1 ¹Nan naisurat as nan nauy ay surat at hiyana nan enpakaammon Apo Dios kan Jesu Cristo ta epakaammon Jesu Cristo as nan chiyuycha munserserfi kan Apo Dios nan maepangkep as nan masapor kiayud ommat. Finaor Cristo nan anghelna ay mangepaila kan Juan ay usa ay munserserfi kan Cristo. ²Insurat Juan nan am-in ay naepappaila kan hiya, at paneknekana ay tit-iwa nan kalen Apo Dios ya nan sursuru ay enpakaammon Jesu Cristo. ³Nakiasat nan taku ay mangifiasa as nan nauyucha naepadtu, ya nakiasat nan chiyuycha chumngor ya omafurot as nan nauyucha naisurat, tay kiayud nan matongparan chatona.

Nan Insurat Juan As Nan Chiyuycha Pitu Ay Iglesia

⁴Ha-un hi Juan. Nauy nan suratku kan chakayu ay pitu ay iglesia henan probinsiya ay Asia.

Sapay koma ta mawawacha kan chakayu nan grasya ya talna ay nurpu kan Dios Amá ya kan Jesu Cristo, ya nurpu as nan Espiritu Santo. Hi Apo Dios at nawawacha ad maliyam, mawawacha ad wani, ya mawawacha in-inkiana. Nan Espiritu Santo ay wacha as nan sangwanan nan tronona at pitu nan kail-an nan pannakafialina.^a ⁵Hi Jesu Cristo nan matalek ay mangepaneknek as nan am-in ay tit-iwa. Hiya us nan enmona ay nataku in-inkiana manipud as nan utúy as nan am-in ay nunkatuy, ya hiya nan mangetoray as nan am-in ay ar-ari asna's luta.

Laylachuna chitaku, ya wenayawayanaa chitaku as nan fiasfiasor takú babaen as nan charana ay enmayas as nan natuyana. ⁶Entapina chitaku henan muntorayana ta maketoray takú kan hiya, ya nunfialinuna us chitaku as papachi ta munserfi takú kan Apo Dios ay Amana. Sapay koma ta hi Jesu Cristo nan maichaychayaw ya muntortoray in-inkiana. Amen.

7Il-ilaunyu! Omalintu hi Jesu Cristo ay maetatapi as nan lifuu! Ilauntu nan am-in ay tataku hiya uray nan chiyuycha nangchuyok kan hiya. Mun-ag-akorchantu nan am-in ay tataku asna's luta kiapú kan hiya as nan manusana kan chicha. O, ommat sa. Amen.

^a 1:4 Isa. 11:1-5. Maipidwapidwa nan numero ay pitu. Nan laychun ay kanan nan pitu as na at ustuustu, kumpilitu, winnu maid kurangna.

⁸ Hi Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in ay mawawacha ad wani, nawawacha ad maliyam, ya mawawacha in-inkiana at kanana, “*Ha-un nan makali un Alpha ya Omega.*”^b

Nan Enpailan Jesu Cristo Kan Juan

⁹ Ha-un hi Juan ay ifiyau ay omaafurot. Ha-un us at pachongyu ay cha mangeta-ta-un as nan chak iliwlwas ya pachongyu ay maketoraytu kan Jesus kiapú as nan nakius-usaan takú kan hiya. Nan enommat kan ha-un ad kasin at nakeddenganak ay maiuy henan luta ay liniliwus chi fiayfiay ay makali un Patmos kiapú as nan nangekaskasabaak as nan kalen Apo Dios ya as nan kenatit-iwa ay enpakaammon Jesus. ¹⁰ As nan Chumingku ay urkiw nan Apo, pinmigsa nan pannakafialin nan Espiritu Santo kan ha-un, ya chinngorku as uchugku nan napigsa ay kali ay kaman kiangos chi tarampet.^c ¹¹ Kenalina kan ha-un, “*Isuratmu as nan liblu nan ilau.* *Angkiay epaw-etmu as nan pitu ay iglesia henan tukutukún ay siyudad ay Efeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia ya Laodicea.*”

¹² Kunku pay chinngor sa ay kali, nunsakongak ay nangila mu ngachana nan cha munkali kan ha-un. Nan inilak at pitu ay maepatpatngan chi silaw ay naamma as fialetok. ¹³ As nan nunkiakiawancha, wacha nan kaman taku nan ilana ay nunfiaifiachu as somakiayad. Wacha us as tagrangna nan naepopoteapot ay naamma as fialetok. ¹⁴ Nan fookna at pukpukkawan ay kaman kapas winnu munpupukaw ay lifuu. Nan matana at kaman kumarkiarud ay apuy. ¹⁵ Nan sukina at mun-aliling ay maepachong as nan kianfiang ay nailutu as nan apuy ya napasiling. Nan kalina at maepachong as nan wawak chi ongor ay chanum. ¹⁶ As nan kannawan ay limana, at inuunnana nan pitu ay taraw, ya finmofoknag as tapakna nan tadtachumman ay espada ay nun-oomam chi saetna. Nan lupana at sumilsili ay maepachong as nan urkiw as nan nunkiawa.

¹⁷ As nan nangil-ak kan hiya, natu-ukiak as nan sangwanana ay kamanak nanatuy. Ngem enpatayna kan ha-un nan kannawan ay limana ya kanana,

“Achika umugyat! *Ha-un nan makali un Omona ya ha-un nan Anongs.* ¹⁸ *Ha-un challu nan matataku!* Uray natuyak ad kasin, ilau at matatakuwak ad wani ya in-inkiana. Wacha kan ha-un nan pannakafialin ya kalibfengan ay mangetoray as nan utíy ya ad Hades ay lukiar ay kawad-an nan nunkatuy. ¹⁹ *Isuratmu nan am-in ay epailak kan he-a ay cha om-ommat ad wani ya nan ommattu as kasin.* ²⁰ Nauycha nan laychun ay kanan nan chaan naepakaammu ad kasin ay pitu ay taraw ay inilam as nan kannawan ay limak ya nan pitu ay maepatpatngan chi silaw ay naamma

^b 1:8 Pal. 21:5-8. “Alfa” nan omona ay letra as nan alfabeton nan Griego. “Omega” nan anongos ay letra. ^c 1:10 4:2; 17:3; 21:10

as fialetok. Nan pitu ay taraw at chicha nan pitu ay angheles ay mangay-aywan as nan pitu ay iglesia. Nan pitu us ay maepatpatngan chi silaw at chicha nan pitu ay iglesia.”

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Efeso

2 ¹Inturuyna pay, “*Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Efeso at hiyana:*

“Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan nanangchun as nan pitu ay taraw as nan kannawan ay limana ya cha manarcharan as nan nunkiakiawan nan pitu ay maepatpatngan chi silaw ay naamma as fialetok: ²Ammok challu nan panagfiyagyu, nan kenakakudyu ay munchunu ya nan kenapasnekyu ay mun-eta-un. Ammok us ay achiyu maanosan nan tataku ay manangotettet chi ukialicha. Chinistingyu us nan chiyuycha mangarkali un apostolescha, ya naammuwanyu ay nunkangutumcha. ³Ammok ay enpapasnekyu ay nangeta-un as nan naparpalikiatananyu kiapú kan ha-un, ya chaan kayu challu nunkuykuyat ay enmafurot kan ha-un.

⁴“Ngem nauy nan epafiasorku kan chakayu: Nan manglaylaychananyu kan ha-un ad wani at achi poros kaman as nan emmon-onay nanglaylaychananyu kan ha-un. ⁵Nunumnumunyu ngarud nan emmon-onay enmafurotanyu ay napigsa nan manglaylaychananyu kan ha-un ta hiyasa nan atunyu ay omafurot ad wani. Ayu munfiafiawi kayu ya kasinyu atun nan sikud ay en-enatyu. Tay mu achi kayu munfiafiawi, omaliyaktu kan chakayu ya kaanok nan maepatpatngan chi silawyus as nan kawad-ana. ⁶Ngem uray mu hiyasa, nauy nan chayawok kan chakayu: Iinglunyu nan cha at-atun nan chiyuycha Nicolaita^d ay iinglok us.^e

⁷“*Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia. Nan tataku ay mangamis as nan mangotettet at ichatku kan chicha nan kalibfengan ay mangan as nan fukias nan kaiw ay umichat as fiyag ay tinmutufu ad Paraiso ay kawad-an Apo Dios.’ ”^f*

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Esmirna

⁸“*Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Esmirna at hiyana:*

“Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan makali un nan Omona ya nan Anongos. Hiya ay natuy, ya nataku manipud as nan utúy: ⁹Ammok challu nan chiyuycha iliwlwasyu, ya nan kenapugliyu, ngem nan kenatitiwana at nunkafiaknang kayu. Ammok us ay enkak-aliyan chakayu

^d 2:6 Nan chiyuycha Nicolaita nan nangisursuru as kinukutum. Infiakiacha ay mafialin ay munlamongun nan taku nan pammatina kan Cristo ya nan laylaychun chi achor.

^e 2:6 Num. 22:23 ^f 2:7 Gen. 2:8-9; Ezek. 28:13; 31:8; Luc. 23:43; 2 Co. 12:3

as nan chiyuycha mangarkali un Judiocha, uray fiakun chicha nan tit-iwa ay tatakon Apo Dios. Kenomsawcha, tay kun at chicha nan pasorot Satanas! ¹⁰Achi kayu umugyat as nan kiayud omali ay iliwasyu. Awni at epafiarud Satanas nan tapina kan chakayu ta machisting nan pammatiyu. Mapaliwasan kayuntu as hinpuru ay urkiw. Ngem epapasnekyu ay omafurot kan ha-un uray mu ekatuyyu. Mu hiyasa nan atunyu, ichatkuntu nan korona kan chakayu ay hiyasa nan fiyag ay maid patingkiana.

¹¹“‘Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia. Nan tataku ay mangamis as nan mangotettet at achichantu maetapi ay machusa in-inkiana ay hiyasa nan makali un anongos ay utiy.’”

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Pergamo

¹²“Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Pergamo at hiyana:

“Naui nan maepakaammu ay nurpu as nan wachay tadtachumman ay espadana ay nun-oomam chi saetna: ¹³Ammok challu nan umiiliyanyu ay muntortorayan Satanas. Ngem uray mu hiyasa, enpapasnekyu challu ay enmafurot kan ha-un. O, chaanyu chinukchukkian nan pammatiyu kan ha-un uray as nan timpu ay namatuyancha kan Antipas ay usa ay matalek ay nangekaskasaba as nan maepangkep kan ha-un hesa ay muntortorayan Satanas.

¹⁴“Ngem naui nan akét ay epafiasorku kan chakayu. Wachacha nan naetatapi kan chakayu ay cha mangun-unud as nan mangotettet ay insursuron chin Balaam ad pus-uy. Insuruwan Balaam hi Balak as atuna ta sulisukiana nan chiyuycha kianak Israel ay fumasor babaen as nan makekkekanancha as nan naichaton as nan didiosen ya mangepappapasancha as assi ay lachokcha. ¹⁵Kaman us kan chakayu ay wachacha nan tapina ay mangun-unud as nan isursuron nan chiyuycha Nicolaita. ¹⁶Munfiafiawi kayu! Tay mu achi kayu, achi mafiyag at umuyak hesa, at osarok nan espada ay fomokfoknag as tapakku ay mangufiat kan chicha.

¹⁷“Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia. Nan tataku ay mangamis as nan mangotettet at ichatkuntu kan chicha nan tapen nan naililingub ay makan ay nurpu ad chaya ay makali un mana.^g Ichatkuntu us as nan tunggal usa kan chicha nan munpupukaw ay fiatu ay maisuratan nan fierú ay ngachan ay maid mangammu mu achi yangkiay nan taku ay maichatana.”^h

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Tiatira

¹⁸“Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Tiatira at hiyana:

^g 2:17 Exo. 16:13-21 ^h 2:17 Exo. 16:31-35

“ ‘Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan Anak Apo Dios ay nan matana at kaman kumarkiarud ay apuy, ya nan sukina at kaman napasiling ay kianfiang: ¹⁹ Ammok nan panagfiyagy. Ammok nan munlelennayachanyu ya nan panagtalekyu kan ha-un. Ammok nan munserserfiyanyu as nan iib-ayu ya nan nun-eta-ta-unanyu as nan naparpalikiatananyu. Ammok us ay kaskasin ammay nan chayu at-atun ad wani mu as nan enmon-onu ay enmafurotanyu.

²⁰ “ Ngem nauy nan epafiasorku kan chakayu: Chayu parparufusun ay maetapi kan chakayu nan hana fiafiai ay hi Jezebelⁱ ay mangarkali un pomapadton Apo Dios hiya. Babaen as nan chana isursuru, chana al-allilawun nan chiyuchya munserserfi kan ha-un ta epappapaschay assi ay lachokcha ya mangmangancha as makan ay naichaton as nan didiosen. ²¹ Inchatku kan hiya nan chansana ay munfiafiawi as nan fiasfiasorna, ngem kuna at cha iturturuy ay mangepapas as assi ay lachokna. ²² Isunga epaleknaktu kan hiya nan pararu ay saket ta achi makafiangun. Paliwasaktu us as solet nan chiyuchya inniwet kan hiya mu achicha ifiafiawi nan naetaptapiyancha kan hiya. ²³ Patayoktu challu nan chiyuchya cha mangun-unud kan hiya ay maifilang as an-akna. Hiyachi nan mangammuwantu nan am-in ay iglesia ay ha-un challu nan nangammu as nan numnum ya nan tit-iwa ay laychun chi tataku. Gun-gunaaktu us nan tunggal usa kan chakayu ay maiyunud as nan en-enatyu.

²⁴ “ Ngem nan tapina kan chakayu hesa ad Tiatira at chaanyu inunud nan hana mangotettet ay sursuruna, ya chaanyu sinuru nan kanancha un naunig ay maisursuru ay nurpu kan Satanas. O, ifiakiak kan chakayu ay acheck tapiyan nan chayu un-unuchun ay filfilin.^j ²⁵ Nan ifiakiak yangkiay kan chakayu at iturturuyyu ay omafurot as nan kenatit-iwa inkiana as nan omaliyak. ²⁶ Nan tataku ay mangamis as nan mangotettet ya iturturuycha ay mangekaman as nan laychok inkiana as katuyancha at ichatkuntu kan chicha nan kalibfengan ay munroray henan am-in ay nasyon ²⁷ ay pachong nan kalibfengan ay inchat Amak kan ha-un. Maid poros makaamis kan chicha, tay munroraycha ay maid sug-angcha ay kamancha epak-or nan lanchok ay mangkimok as oknet ay fianga.^k ²⁸ Ichatkuntu us kan chicha nan napigsa ay taraw ay maila as nan wi-ewi-et.^l

²⁹ “ Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuchya iglesia.’ ”

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Sardis

3 ¹“Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Sardis at hiyana:

ⁱ 2:20 1 Ar. 21:1-25 ^j 2:24 Ara. 15:28 ^k 2:27 Sal. 2:9; Pal. 19:15 ^l 2:28 Mat. 2:2; Pal. 22:16

[“] ‘Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan wachay kalibfengana ay mangetoray as nan pitu ay kail-an nan pannakafialin nan Espiriton Apo Dios ya as nan mamangchun as nan pitu ay taraw: Ammok challu nan panagflyagyu. Ammok us ay as nan mangiilan nan tataku, wacha nan naespirituwan ay fiyagyu. Ngem nan kenatit-iwana at natuy kayu as nan mangiilan Apo Dios. ²Ayu! Fumangun kayu! Papigsaunyu nan nakapuy ay pammatiyu ay nayagyag ay kiayud at mamaid. Tay as nan sangwanan Apo Dios at mailak ay kurang as solet nan panagserserfiyu. ³Isunga numnumunyu nan naisuru kan chakayu ya nan chinngoryu as nan enmonona. Tongparunyu chachi, ya munflaifiwi kayu us as nan fiasfiasoryu. Mu achi kayu fumangun, omaliyaktu ay manusa kan chakayu as nan uras ay achiyu ammu. Tay nan omaliyak at kaman as nan atun nan mangaakiw.^m

⁴“ Ngem wachacha challu nan akét kan chakayu ay omaafurot hesa ad Sardis ay chaan nangmansa as nan fiachucha. As tapen chi urkiw at mafiachuwanchantu as munpupukaw ay makekadkadwa kan ha-un, tay maekaricha.” ⁵Nan tataku ay mangamis as nan mangotettet at mafiachuwanchantu as munpupukaw ay kaman kan chicha. Achektu poros kaanun nan ngachancha ay naisurat as nan liblu ay naelestaan nan chiyuchaya wachay fiyagcha ay maid patingkiana. Ngem ipudnoktu ay chicha nan tit-iwa ay tatakok as nan sangwanan Amak ya as nan anhelesna.

⁶“ Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan ifiakian nan Espiritu Santo as nan chiyuchaya iglesia.” ”

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Filadelfia

⁷“ Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Filadelfia at hiyana:

“ Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan nasantowan ya matalek, ya as nan kawad-an nan torfek nan muntorayan Ari David ay nan tokafiana at maid makain-ub, ya nan in-ubna at maid makatokab: ⁸Ammok nan panagflyagyu. Ammok ay uray akét nan kafaelanyu, enafurotyu challu nan insursurok, ya chaanyu ensassaot nan pammatiyu kan ha-un. Isunga wacha nan kaman pantiw ay tenkafiah para kan chakayu ay maid poros makain-ub.

⁹“ Chungrunyu ay ustu nan nauy! Kun pay nan maepangkep as nan chiyuchaya pasorot Satanas ay chicha nan mangarkali un Judiocha uray fiakun chicha nan tit-iwa ay tatakon Apo Dios, nunkangutumcha. Awni at peletok chicha ay uy munpalintumang as nan sangwananyu. Hiyasa nan mangammuwanchantu ay tit-iwa ay laylaychok chakayu. ¹⁰Kiapú ta tenongparyu nan filinku ay mun-eta-un kayu as nan maparpalikiatananyu,

^m 3:3 Mat. 24:42-51; 1 Tes. 5:2; 2 Ped. 3:10; Pal. 16:15 ⁿ 3:4 Pal. 3:5, 18; 4:4; 6:11; 7:9-13; 19:8, 14

esarakaktu chakayu as nan timpon nan kauugyat ay likiat ay omalintu ay manisting as nan am-in ay tataku henan intiru ay luta. ¹¹ *Kiayuchak omali! Epapasnekyu ay mangunud as nan tit-iwa ay sursuru ta maid mamros as nan gun-gunaunyu.* ¹² *Nan tataku ay mangamis as nan mangotettet at munfialinok chicha as kaman as nan chiyuycha tukud nan templon nan ok Apo Dios. Nan laychuna ay kanan at makepagyanchantu kan Apo Dios in-inkiana. Isuratkuntu kan chicha nan ngachan nan ok Apo Dios ya nan ngachan nan fiarú ay Jerusalem ay komsoy ay murpu as nan Apo ay ok Apo ad chaya. Emarkaktu us kan chicha nan fiarú ay ngachanku.*^o

¹³ “‘*Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia.*’”

Nan Maepakaammu As Nan Iglesia Ad Laodicea

¹⁴ “*Nan isuratmu as nan anghel ay mangay-aywan as nan iglesia ad Laodicea at hiyana:*

“‘*Nauy nan maepakaammu ay nurpu as nan makali un Amen^p ay matalek ya napudnu ay mangepaneknek as nan tit-iwa maepangkep kan Apo Dios, ya kurpuwan nan am-in ay finayang Apo Dios:* ¹⁵ *Ammok nan panagftyagyu. Maepachong kayu as nan at-atong ay chanum ay achi tungnin winnu omatong. Nan laraychok paat at piliyunyu nan usa as nan hanacha chuwa.* ¹⁶ *Ngem kiapú ta kun kayu at-atong as nan pammatiyu, achiyoktu chakayu ay kamanku itubfia chakayu.*

¹⁷ “‘*Kananyu un fiaknang kayu ay wacha at am-in chi kasaporanyu. Ngem achiyu ammu ay nan kenatit-iwana at kasusug-ang kayu. Tay as nan sangwanan Apo Dios, maifilang kayu as pugli, nafurag ya forfollachan.*

¹⁸ *Tukunok ngarud chakayu ay lomaku kayu kan ha-un as fialetok ay nailutu as nan apuy ta tit-iwa ay fumaknang kayu. Ha-un us koma nan lomakwanyu as munpupukaw ay lopot as ifiachuyu ta achi kayu at mafiabfainan kiapú ta forfollachan kayu. Lomaku kayu us kan ha-un as akias ay ekapuyu as nan matayu ta makaila kayu kasin.* ¹⁹ *Am-in ay laylaychok at sengarak ya disiplinaok. Isunga komakud kayu ay omafurot ya munfiafiawi kayu as nan fiasfiasoryu.* ²⁰ *Chumngor kayu! Mangatakchukiak as nan pantiw ay cha munkokkokkok. Mu wachay manngor as nan kalek ya tokafiana nan pantiw, sungkopaktu ya mun-ufong kami ay chuwa.*

²¹ *Nan tataku ay mangamis as nan mangotettet at ichatkuntu kan chicha nan kalibfengan ay maketokor kan ha-un ay muntoray ay kaman as nan naketokorak kan Amak ay muntoray as nan nangamisak kan Satanas.*

²² “‘*Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor as nan kanan nan Espiritu Santo as nan chiyuycha iglesia.*’”

^o 3:12 Isa. 62:2; Pal. 2:17; 14:1; 22:4 ^p 3:14 Nan kali ay “Amen” at kallen chi Hebreo ay nan laychuna ay kanan at Ommat challu.

Nan Panagchaychayaw Ad Chaya

4 ¹Kun pay narpas na, inilak nan nanatkafian ay pantiw ad chaya.
 Kasinku chinngor nan hana ay kali ay kaman kiangos chi tarampet
 ay kanana, “Omabratka hena, at epailak kan he-a nan ommat as kasin.”
²Hiya at chi ya pinmigsa nan pannakafialin nan Espiritu Santo kan
 ha-un,^q ya inilak ad chaya nan usa ay trono ay wacha nan nangatokor.
³Nan ilan nan nangatokor at kaman as nan chiyuchya munliyaw ay fiatu
 ay makali un haspe^r ya karnelia.^s Nan tronona at liniliwus nan tilag
 ay kaman fiatu ay esmeralda^t nan ilana.^u ⁴Nan trono at liniliwus nan
 chuwan puru ya opat ay trono ay nangatokoran nan chuwan puru ya opat
 ay anam-amá. Nafiafiachuwancha as munpupukaw ya nakokoronaancha
 as fialetok. ⁵As nan munkiakiawa ay trono, cha murmurpu nan fiakilat,
 nunkapigsa ay kali ya komanikong ay kud-or. As nan sangwanan
 nan trono, wachacha nan pitu ay napapaskuchan ay penakad ay cha
 kumilkilarok. Chicha nan pitu ay kail-an nan pannakafialin nan Espiriton
 Apo Dios. ⁶As nan sangwanan nan trono, wacha us nan kaman fiayfiay^y ay
 naamma as sarming ay munmallag ay kaman kristal.

As nan kiawan nan opat ay trono, wachacha nan opat ay matataku
 ay finayang Apo Dios.^w Waschi un namataan nan intiru ay achorcha as
 sangu ya kaman us as uchug.^x ⁷Nan omona ay matataku ay nafiayang at
 kaman layon nan ilana. Nan maekadwa at kaman urfun ay fiaka. Nan
 maekatlu at wachay lupana ay kaman as nan lulan chi taku, ya nan
 maekap-at at kaman as nan muntat-ayaw ay nawi. ⁸Napapayakan nan
 tunggal matataku ay nafiayang as hin-un-um ya namataan nan intiru ay
 achorcha patí nan payakcha. Achicha ikinkinak ay cha munkantakanta
 as inurkiw ya lenafi ay mangarkali,

“Nasantowan, nasantowan, nasantowan hi Apo Dios ay
 Mannakafialin as nan am-in.^y Nawawacha hiya ad maliyam,
 mawawacha ad wani, ya mawawacha in-inkiana.”^z

⁹Nan nauycha opat ay nafiayang at munchayawcha, figifikuncha ya
 munyamancha as nan nangatokor as nan trono ay matataku in-inkiana.
 As nan mangekamanancha as sa, ¹⁰nunlukfub nan chiyuchya chuwan
 puru ya opat ay anam-amá as nan sangwanan nan nangatokor as nan
 trono ay munchayaw kan hiya ay matataku in-inkiana. Esaadcha us nan
 koronacha as nan sangwanan nan trono, ya ekankantacha,

^q 4:2 Pal. 1:10; 17:3; 21:10 ^r 4:3 Nan haspe at nafiaror ya tukutukún chi kialetna.

^s 4:3 Nan karnelia at nafiaror ya munchachara nan na. ^t 4:3 Nan esmeralda at nafiaror
 ya berde nan kialetna. ^u 4:3 Gen. 9:11-16 ^v 4:6 Pal. 15:2; 21:1 ^w 4:6 Ezek. 1:4-28;
 Isa. 6:2 ^x 4:6 Pal. 5:6; 6:1-7; 7:11; 14:3; 15:7; 19:4 ^y 4:8 Isa. 6:3 ^z 4:8 Pal. 1:4, 8; 11:17;
 16:5

11 “He-a ay Apo ya Diosmi at maekarika ay omawat as kaichayawan, chayaw, ya pannakafialin, tay he-a nan namayang as nan am-in ay ka-ichin. Kiapú as nan pangkepmu, nafiayangcha ya naichat kan chicha nan fiyag.”^a

Nan Nalolopelop Ay Papel Ya Nan Kordero

5 ¹Kun pay narpas chi, inilak as nan kannawan ay liman nan nangatokor as nan trono nan nalolopelop ay papel ay nasuratan nan nunsinumfiangel ya naeepkat nan pitu ay silyu^b ta achi mafitlag.^c ²Inilak us nan usa ay mannakafialin ay anghel ay nunkali as napigsa, “Ngachana nan maekari ay mangloksa as nan nunkaepkat ay silyu ta mafitlag nan nalolopelop ay papel?” ³Ngem maid poros maekari ad chaya winnu asna's luta winnu ad chur-um ay kawad-an chi nunkatuy ay mamitlag as nan nalolopelop ay papel ta fiasauna. ⁴Nun-akorak as solet, tay maid poros naanapan as maekari ay mamitlag as nan nalolopelop ay papel ta fiasauna. ⁵Angkiay ya usa as nan chiyuchya anam-amá nan nangali kan ha-un, “Achika man kayong mun-akor! Ilaum kay ya! Wacha nan usa ay makali un Layon ay nurpu as nan tribon Juda ay mafifigfig ay kianak David. Enamisna nan mangotettet, ya naichat kan hiya nan kalibfengan ay mangloksa as nan pitu ay silyu ya mamitlag as nan nalolopelop ay papel.”^d

⁶Inilak nan usa ay Kordero ay nangatakchug as nan sangwanan nan trono ay liniwus nan opat ay nafiayang ya nan chiyuchya anam-amá. Nan ilan nan Kordero at kaman napatuy. Pitu nan sakkudna ya pitu us nan matana. Nan laychun ay kanan nan pitu ay sakkud at chicha nan pitu ay kail-an nan pannakafialin nan Espiriton Apo Dios ay naafiaor henan am-in ay lukiar asna's luta.^e ⁷Naesnop nan Kordero as nan kawad-an nan trono, at enarana nan nalolopelop ay papel as nan kannawan ay liman nan nangatokor. ⁸As nan nangor-ana, nan chiyuchya opat ay nafiayang ya nan chuwan puru ya opat ay anam-amá at nunlukfubcha as nan sangwanan nan Kordero. Tunggal usa as nan chiyuchya anam-amá at inuunnanay makutkutingting ay makali un arpa ya nan fialetok ay mallokong ay nanapnu as insenso ay hiyasa nan kararag nan tatakon Apo Dios.^f ⁹Kenantacha nan nauy usa ay fierú ay kanta:

“He-a nan maekari ay mangara as nan nalolopelop ay papel, ya mangloksa as nan chiyuchya silyuna, tay napatuyka. Kiapú as nan charam, nafiayachan nan tataku ta wachacha nan munfialin as tatakon Apo Dios ay murpu henan tunggal nasyon ya tribu ya murpu as nan tataku ay tukutukún chi kali ya kubletha.

^a 4:11 Ara. 14:15; Pal. 5:9, 12 ^b 5:1 Nan silyu at kaman lilin chi iyukan ay mangepepkat as nan nalolopelop ay papel ta achi mafitlag. ^c 5:1 Ezek. 2:9-10 ^d 5:5 Gen. 49:9
^e 5:6 Isa. 53:7; Jn. 1:29; Ara. 8:32; 1 Ped. 1:19 ^f 5:8 Sal. 141:2; Pal. 8:3-5

¹⁰ Entapem chicha as nan muntorayam ta maketoraycha kan he-a asna's luta, ya nunfialinum us chicha as papachi ta munserficha kan Apo Dios takú."

¹¹ Kasinku inila, ya chinngorku nan kalen nan minilmilyon ay angeheles ay nangliliwus as nan trono ya nan opat ay nafiayang ya nan chiyuchya anam-amá. ¹² Inpipigsacha ay nangekankanta's na:

“Nan Kordero ay napatuy at maekari ay omawat as pannakafialin, kenafiaknang, kenasilib, kenapigsa, kaichayawan, chyaw ya bendisyon.”

¹³ Angkiay ya chinngorku nan kalen nan tunggal usa ay nafiayang ad chaya, asna's luta, ad chur-um ay kawad-an chi nunkatuy ya henan fiayfiay. Am-in chaná at chacha ekankanta,

“Sapay koma ta nan nangatokor as nan trono ya nan Kordero at maichat kan chicha nan bendisyon, chyaw, kaichayawan ya kalibfengan in-inkiana.”

¹⁴ Tinumfor nan opat ay nafiayang, “Amen!” Nan chiyuchya anam-amá at nunlukfubcha kasin ay nanaychayaw as nan nangatokor as nan trono ya as nan Kordero.

Nan Naloksaan Nan Unum Ay Silyu

6 ¹Kunak pay cha munfuyfuya, lenoksan nan Kordero nan omona as nan chiyuchya pitu ay silyu, at chinngorku nan kaman kud-or ay kalen nan usa as nan chiyuchya nafiayang ay kanana, “Aka!” ²As nan hiyachi, inilak nan munpupukaw ay kafiyu. Nan nunsasakay at wachay inuunnana ay pana ay ikufiatna. Naichat kan hiya nan korona ay sinyar chi mangafiakana, at uy nakikubkufiat ta amisuna nan am-in ay kafusorna.

Nan Maekadwa Ay Silyu

³Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekadwa ay silyu, chinngorku nan kalen nan maekadwa ay nafiayang ay kanana, “Aka!” ⁴Hiya at chi ya fenmoknag nan usa pay ay kafiyu ay munchachara. Nan nunsasakay at naettan as kalibfengan ay mangaan as talna asna's luta ta munkikinnufiat ya munpepennatuy nan tataku. Naichat us kan hiya nan anchuanchu ay espada.

Nan Maekatlu Ay Silyu

⁵Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekatlu ay silyu, chinngorku nan kalen nan maekatlu ay nafiayang ay kanana, “Aka!” As nan hiyachi, wacha nan munngungutug ay kafiyu. Nan nunsasakay at inuunnanay kiluwan. ⁶Angkiay ya chinngorku nan kaman kali ay cha murmurpu as nan kiawan nan chiyuchya opat ay nafiayang ay kanana, “Awni at

wachantuy fitel asna's luta. Nan lagfuntu nan tataku as hin-urkiw at ommat yangkiay as elakuna as fukias winnu tuki ay kanuna as nan hiyasa ay urkiw. Ngem achim panginaun nan mantikan chi olivo ya nan fiayas ay nurpu as nan unus chi ubas."

Nan Maekap-at Ay Silyu

⁷Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekap-at ay silyu, chinngorku nan kalen nan maekap-at ay nafiayang ay kanana, "Aka!" ⁸Kunku pay inila, wacha at nan kaman kumukusyaw ay kafiyu. Nan ngachan nan nunsasakay at Utúy, ya nan kadwana ay cha umun-unud at nangadnan as Hades ay kawad-an chi nunkatuy. Naichat kan hiya nan kalibfengan ay pomatuy as nan pagkap-at nan am-in ay tataku asna's luta babaen as nan kufiat, fitel, kauugyat ay pomatuy, ya atap ay animar.^g

Nan Maekalema Ay Silyu

⁹Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekalema ay silyu, inilak as nan selok nan altar nan chiyucha lenawan nan chiyucha naepapatuy kiapú as nan nangekaskasabaancha as nan kalen Apo Dios ya as nan nangepaneknekancha as nan maepangkep kan Apo Dios. ¹⁰Infukiawcha, "Mannakafialin ay Apo Dios ay nasantowan ya matalek, kaatna man nan omaliyam ay mang-okóm as nan am-in ay tataku asna's luta ya manges-angam as nan namatuyancha kan chakami?" ¹¹Angkiay ya naichat as nan tunggal usa nan munpupukaw ay fiachu, ya naifiakia kan chicha ay mun-iblaycha as hen-omaketan pay. O, mun-iblaycha inkiana makumpilitu nan filang nan pachongcha ay munserserfi kan Apo Dios ay iib-acha as nan pammati ay maepapatuytu us ay kaman as nan naepapatuyancha.

Nan Maekan-um Ay Silyu

¹²Kunak pay challu cha munfuyfuya, lenoksan nan Kordero nan maekan-um ay silyu. Wacha at nan napigsa as solet ay kichu. Nginmutug nan urkiw ay kaman as nan panis, ya chinmacharagchag nan furan ay kaman chara. ¹³Nag-ascha asna's luta nan chiyucha taraw ay kaman as nan nag-asan nan chaan nor-om ay fukias chi kaiw ay igos as nan napuwakana. ¹⁴As nan hiyachi us, namaid nan chaya ay kaman as nan atun chi papel ay malopelop. Naiyawud ya naiyaton nan am-in ay chuntug ya am-in ay luta ay liniliwus chi fiayfiay. ¹⁵Angkiay ya nan ar-ari asna's luta, nan chiyucha totoray, nan anap-apon chi sosorchachu, nan nunkafiaknang, nan chiyucha mafigfigfig, ya nan tapina ay tataku ay mafiabfiao winnu fiakun at tenagtagcha ay nuntafun am-in as nan chiyucha liyang ya as nan penapaingan nan chiyucha chalimmug

^g 6:8 Ose. 13:14; 1 Co. 15:54-57; Pal. 20:13-14

henan chunchuntug.¹⁶ Nunpasug-angcha henan chiyucha chuntug ya as nan chiyucha fiatu, “Ayu man paat, magchay kayu kan chakami ya kumab-on kayu ta achi chakami ilaun as nan nangatokor as nan trono, ya malisiyanmi nan kauugyat ay chumusaan nan Kordero.¹⁷ Tay nan kauugyat ay urkiw ay manusaana kan chakami at inumchan at, ya ay wachay makaeta-un? Maid!”^h

Nan 144,000 Ay Tatakon Apo Dios
(Pal. 14:1-5)

7 ¹Kun pay narpas na, inilak nan opat ay anghelles ay nangatakchug as nan opat ay sulen nan lufong. Tetenpapcha nan opat ay kurpuwan chi puwak ta achi poros mapuwak nan luta, fiayfiay ya uray nan chiyucha kaiw. ² Chatona ay anghelles nan nangichatan Apo Dios as pannakafialin ay manachael henan luta ya nan fiayfiay. Angkiay inilak nan usa pay ay anghel ay cha ngomatu ay nurpu as nan fomokfoknakian nan urkiw ay nawad-an as nan markanⁱ nan matataku ay Apo Dios. Infukiawna as nan chiyucha opat ay anghelles ay kakadwana, ³“Achiyu chachaelun nan luta winnu nan fiayfiay winnu nan chiyucha kaiw inkiana markaanmi nan ketong nan chiyucha munserserfi kan Apo Dios takú.” ⁴ As nan nangmarkaana kan chicha, naifiakia kan ha-un nan filang ay hinkiasot ya opat puru ya opat ay lifu. Chicha nan nurpu as nan kianak nan hinpuru ya chuwa ay an-ak Israel. ⁵⁻⁸ Hinpupuru ya chuwa ay lifu nan namarkaan as nan kianak nan potot Israel ay cha Juda, Ruben, Gad, Aser, Neftali, Manases, Simeon, Levi, Isacar, Zabulon, Jose, ya hi Benjamin.

Nan Achi Mafilang Ay Tataku Ay Nunfiafiachu As Munpupukaw

⁹ Kun pay narpas na, inilak nan ongoongor ay tataku ay maid makafilang ay nurpu henan tunggal nasyon ya tribu ya nurpu as nan tataku ay tukutukún chi kubletcha ya kalicha. Nangatakchugcha as nan sangwanan nan trono ya nan Kordero. Nangafiachucha as kummayad ay munpupukaw, ya waschi un inuunnanay tufon chi palma ay mangepaila as lagsakcha. ¹⁰ Infukiawcha, “Nan nangesarakan kan chitaku at nan Apo Dios takú ay nangatokor as nan trono ya nan Kordero!” ¹¹ Nan am-in ay anghelles at liniliwuscha nan trono, nan chiyucha anam-amá, ya nan opat ay nafiayang. Nunlukfubcha am-in ay nanaychayaw kan Apo Dios as nan sangwanan nan trono. ¹² Kenalicha, “Ommat koma na! Sapay koma ta mawawacha in-inkiana kan Apo Dios ay munserserfiyan takú nan bendisyon, kaichayawan, kenasilib, panagyaman, chayaw, pannakafialin ya kenapigsa. Amen.”

^h 6:17 Isa. 63:4-6; Joel 1:15-2:17; Sof. 1:14-18; Luc. 21:33-36 ⁱ 7:2 Nan marka at hiyasa nan osarun Apo Dios ay mangematon as nan tatakuna.

¹³ Angkiay ya nunsarudsud kan ha-un nan usa as nan chiyuchya anam-amá. Kenalina, “Ay ammom mu ngachan chatona nan nunfiafiachu as munpupukaw ya mu anan nurpuwancha?”

¹⁴ “Tuan. Ammom met, apo. Ifiakiam pay,” ensongfiatku.

Kenalina, “Chatona nan nakalasat as nan kauugyat ay likiat. Lenabancha nan fiachucha, ya nunfialinuncha chasa as munpupukaw babaen as nan charan nan Kordero ay enmayas as nan natuyana.^j ¹⁵ Hiyasa nan kiapúna ay wachacha as nan sangwanan nan tronon Apo Dios, ya chacha munserserfi kan hiya as inurkiw ya lenafi as nan templona. Mawawachantu kan chicha nan nangatokor as nan trono ya aywanana chicha. ¹⁶ Achicha poros kasin munchugchukiaang winnu masmasketan. Achicha poros maesapsap-uy winnu maparpalikiat as nan tapina ay omatong. ¹⁷ Tay nan Kordero ay wacha as nan kawad-an nan trono at hiyantu nan mangay-aywan kan chicha, ya epangunantu chicha as nan ugwor ay fomokfoknakian nan chanum ay umichat as fiyag. Achichantu kasin mun-ag-akor, tay punasantu Apo Dios nan am-in ay luwacha.”^k

Nan Naloksaan Nan Maekapitu Ay Silyu

8 ¹Kun pay lenoksan nan Kordero nan maekapitu ay silyu, kinmikinakcha am-in nan wacha ad chaya as nan kiayud kakudwan chi uras. ²Angkiay ya inilak nan pitu ay anghelles ay nangatakchug as nan sangwanan Apo Dios. Naettancha as pitu ay tarampet.

Nan Naittuwan Nan Insenso Ay Naamma As Fialetok

³Fenmoknag nan usa pay ay anghel ay uy tenmakchug as nan kawad-an nan altar ay nananangchun as nan naittuwan nan insenso ay naamma as fialetok. Naettan hiya as ongor ay insenso ay etapina as nan kararag nan am-in ay tatakon Apo Dios, ya puorana ay mangichaton kan Apo Dios as nan altar ay naamma as fialetok ay wacha as nan sangwanan nan trono. ⁴Nan asok nan cha mapuppuoran ay insenso ya nan kararag nan tatakon Apo Dios at ngenmatucha ay nurpu as nan mait-ittuwan nan insenso ay inuunnan nan anghel as nan sangwanan Apo Dios. ⁵Angkiay ya enaran nan anghel nan mait-ittuwan nan insenso, ya pinnuna as finmafira ay uling ay enarana as nan altar, at inchus-orna asna's luta. Hiya at chi ya wachay komanikong ay kud-or, ya cha munfiakilat ya munkichu.

Nan Chiyuchya Tarampet

⁶Angkiay ya nan pitu ay anghelles ay nakchang as tarampet at nunsakianacha ay mangepakiangos as nan tarampetcha.

^j 7:14 Heb. 9:14 ^k 7:17 Isa. 25:8; Pal. 21:4

⁷Nan omona ay anghel at penakiangosna nan tarampetna, at naepetlak asna's luta nan chiyuycha choraru ya apuy ay nakaslangan as chara. Isunga naetemok nan pagkation nan luta ya pagkation us nan kakkaiw ya am-in ay lukiam.

⁸Angkiay ya nan maekadwa ay anghel at penakiangosna nan tarampetna, at inilak nan kaman ad-acha-an ay chuntug ay cha kumarkiarud ay naetap-or henan fiayfiay. ⁹Nunfialin as chara nan pagkation nan fiayfiay, ya natuycha nan pagkation nan chiyuycha matataku henan fiayfiay, ya nachachaelcha nan pagkation nan chiyuycha papor.

¹⁰Nan maekatlu ay anghel at penakiangosna us nan tarampetna, at wacha nan ad-acha-an ay taraw ay kaman penakad ay cha kumilkilarok ay nurpu ad chaya ay nag-as henan pagkation nan chiyuycha wawwang ya ugwor. ¹¹Nan ngachan nan nauy taraw at Mun-aklet. Enmaklet nan pagkation nan chanum, ya natuy nan ongor ay tataku ay inmikop as nan chiyuy chanum.

¹²Nan maekap-at ay anghel at penakiangosna nan tarampetna. Nachachael nan pagkation nan urkiw, nan pagkation nan furan ya pagkation nan chiyuycha taraw. Nan nunfianakiana at namaid nan pagkation nan silawcha. Isunga ngenmongot nan pagkation nan kaorkia ya pagkation nan lafi.

¹³Kunak pay cha munfuyfuya, chinngorku nan nawi ay cha muntat-ayaw as ngatu ay nangifukiaw, “Kasusug-ang! Kasusug-ang! Kasusug-ang kayman as solet nan ommattu as nan tataku asna's luta as nan mangepakiangosantu nan turu pay ay anghelles as nan tarampetcha.”^l

9 ¹Nan maekalema ay anghel at penakiangosna nan tarampetna, at inilak nan nanag-as asna's luta ay taraw ay nurpu ad chaya. Naichat as nan taraw ay anna nan torfek nan pantiw nan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna.^m ²Kuna pay tenkafian nan chiyuy fitu, naifud-ok nan asok ay kaman as nan arotottot chi ad-acha-an ay puor. Liningfiana nan urkiw, ya penangongotna asna's luta. ³Wachacha nan chuchun ay nakefoknag as nan asok, ya kenomsopcha asna's luta. Naettancha as kafaelan ay sumilud ay kaman as nan makali un scorpion.ⁿ ⁴Naifilin kan chicha ay achicha teletelun nan uray ngachana ay lukiam, kaiw, winnu tapina ay mura, ngem kuncha yangkiay sukiatun nan tataku ay chaan namarkaan chi ketongcha as nan markan Apo Dios.^o ⁵Chaancha naparufusan ay mangpatuy kan chicha, ngem kuncha yangkiay palikiatun chicha as lema ay furan. Nan kaputug nan chacha iliwiwas at kaman as nan siluchan nan makali un scorpion ay munnotnot as solet. ⁶As nan hana lema ay

^l 8:13 Pal. 9:12; 11:14; 12:12 ^m 9:1 Pal. 8:10-11 ⁿ 9:3 Ezek. 2:6; Pal. 9:5, 10

^o 9:4 Ezek. 9:4-6; Pal. 7:2-3

furan at iyan-anap chi tatakuy katuyancha, ngem achi challu uchanan nan utúy chicha. O, uray mu laraychuncha ay matuy, ngem achi umchan nan utúy kan chicha.

⁷Nan ilan nan chiyuchya chuchun at kamancha kafiyau ay nakasakiana ay uy makikufiat. As nan urucha at wacha nan kaman korona ay naamma as fialetok, ya nan lupacha at kaman lupon chi taku. ⁸Nan fookcha at ananchu ay kaman as nan fook chi fianafiai, ya nan fiab-acha at kaman as nan chiyuchya fiab-an chi layon. ⁹Nan tagrangcha at nasasarakan as kaman lanchok. Nan kayabkab chi payakcha as nan tomayawancha at kaman as nan ungug chi ongoongor ay kalesa ay cha ikuykuyud chi kafiyau ay cha tomagtag ay uy makikufiat. ¹⁰Nan iwetcha at kaman as nan iwet nan makali un scorpion ay sumilud, ya as nan iwetcha nan kawad-an nan kafielancha ay mamalikiat as nan tataku as lema ay furan. ¹¹Wacha nan aricha ay mangetoray kan chicha ay hiya nan anghel ay mangay-aywan henan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna. Nan ngachana as nan kalen chi Hebreo at Abaddon, ya as nan kalen chi Griego at Apolian. Nan laychuna ay kanan at Nan Chumachael.

¹²Narpas at nan omona ay kauugyat ay likiat, ngem wacha pay nan chuwa ay omali.

¹³Nan maekan-um ay anghel at penakiangosna nan tarampetna, at chinngorku nan usa ay kali ay nurpu as nan opat ay sulen nan altar ay naamma as fialetok ay wacha as nan sangwanan Apo Dios. ¹⁴Kenalen nan kali ay ansa as nan maekan-um ay anghel ay nanangchun as tarampet, “Ilufusmu nan opat ay anghelles ay naifiafiarud as nan kawad-an nan ad-acha ay wawwang ay Efrates.”^p

¹⁵Tit-iwa ay nailufus nan opat ay anghelles, tay sikud ay naesasakianacha para as nan nauy ustuustu ay uras ya urkiw, furan ya tawwun ay uycha mangpatuyan as nan pagkatlon nan tataku. ¹⁶Naifiakia kan ha-un ay nan filang nan chiyuchya nunkakafiyu ay sosorchachu at chuwan kiasot ay milyon. ¹⁷Nan chiyuchya kafiyau ya nan chiyuchya nunsasakay ay inilak as nan kaman iitawku at assena: Nakchang nan chiyuchya nunsasakay as lanchok ay manasarak as tagrangcha ay nan kolorcha at turu. Nan usa ay kolorcha at munchachara ay kaman apuy. Wacha pay chi asul ay kaman nafiaror ay safiru, ya munitifia ay kaman asufre. Nan uron nan nauycha kafiyau at kaman uron chi layon, ya chacha ifudfud-ok chi apuy, asok ya asufre. ¹⁸Natuy nan pagkatlon nan tataku asna's luta kiapú as nan nauycha turu ay kauugyat ay pomatuy ay apuy, asok ya asufre ay cha ifudfud-ok nan hanacha kafiyau. ¹⁹Tay nan kawad-an nan kafielan nan hanacha kafiyau ay pomatuy at as tapakcha ya iwetcha. Nan iwetcha at nauruwancha as kaman uron chi urug ay isukiatcha as tataku.

^p 9:14 Gen. 15:18; Deut. 1:7; Jos. 1:4; Pal. 16:12

²⁰Ngem nan tataku ay nayagyag ay chaan natuy as nan chiyuchcha kauugyat ay pomatuy at chaancha challu chinukkian^q nan nanaychayawancha as nan chiyuchcha anennet ya chiyuchcha didiosen ay fialetok, silver, kianfiang, fiatu ya kaiw ay chicha mismu nan nangamma. Chatona ay didiosen ay enam-ammaancha at achicha poros makakali, makadngor winnu makacharan. ²¹Chaancha us infiafiawi nan penmatpatuyancha, nan nunsarsaromangkaancha, nan nangepappapasancha as assi ay lachok, winnu nan nangak-akiwancha.

Nan Anghel Ya Nan Ek-eket Ay Nalolopelop Ay Papel

10 ¹As nan hiyachi, inilak nan usa pay ay mannakafialin ay anghel ay cha komnopay ay nurpu ad chaya. Nalilifotan as lifuu, ya wachay tilag as nan ngaton nan uruna. Nan lupana at narawag ay kaman as nan urkiw, ya nan sukina at kaman kumilkil-aw ay apuy. ²Inuunnanay ek-eket ay papel ay nafifitlag. Inkiakiatin nan kannawan ay sukina nan fiayfiay, ya nan kannikid ay sukina nan luta. ³Nunfukiaw as napigsa ay kaman as nan ukiab chi layon. As nan nunfukiawana, nunkali nan pitu ay kud-or ay nanfor. ⁴Kun pay narpas ay nunkali nan pitu ay kud-or, kiayudku elapu ay mangisurat as nan kenalicha. Ngem chinngorku nan kali ay nurpu ad chaya ay kanana, “Achim epapkakaammu ya isursurat nan kenalen nan pitu ay kud-or.”

⁵Angkiay ya nan anghel ay inilak ay nangatackhug henan fiayfiay ya henan luta at tenag-unya ad chaya nan kannawan ay limana ⁶ya nunsapata as nan ngachan Apo Dios ay matataku in-inkiana ay namayang henan chaya, luta, fiayfiay ya nan am-in ay wacha kan chicha. Nan chinngorku ay ensapatan nan anghel at hiyana: “Achi poros matakta nan ommatana! ⁷Ngem as nan mangepakiangosan nan maekapitu ay anghel as nan tarampetna, tongparuntu Apo Dios nan planuna ay kaman as nan infiakiana as nan chiyuchcha pomapadtu ay nunserserfi kan hiya ad pus-uy ay chaana enpakaammu as nan tapina.”^r

⁸Angkiay ya chinngorku nan kali ay nurpu ad chaya, ya kanana kasin kan ha-un, “Uymu araan nan ek-eket ay papel ay nafifitlag ay inuunnan nan chiyuy anghel ay kinmakiatin henan fiayfiay ya henan luta.”

⁹As nan hiyachi, inmuyak as nan anghel, at kinchawku nan ek-eket ay papel. Kenalina, “Araum ya kanum. Munlamiis ay kaman as nan chilon chi iyukan as tapakmu. Ngem as putom at mun-aklet, at pumutugtu.”

¹⁰Enarak nan ek-eket ay papel as nan liman nan anghel, at kenanku. Munlamiis tit-iwa ay kaman chilu as tapakku. Ngem as nan nangokmonak, pinmutug nan putok. ¹¹Angkiay ya wacha nan nangifilin kan ha-un, “Masapor kasinmu epadtu nan ommat henan ongor ay nasyon ya tataku ay tukutukún chi kalicha ya as nan ar-aricha.”

^q 9:20 16:9-12 ^r 10:7 Jer. 7:25; 25:4; Ezek. 38:17; Dan. 9:10; Pal. 11:15-19

Nan Chuwa Ay Nangepaneknek As Nan Tit-iwa

11 ¹Kun pay narpas sa, naichat kan ha-un nan pangluklukud ay kaman surkud, ya naifiakia us kan ha-un na: "Uymu lukchun nan templon Apo Dios ya nan altar, ya filangum nan chiyuycha munchaychayaw hid-i. ²Ngem pay-am ud-ay nan fiattaw nan templo. Achim lukchun, tay naipurang at sa as nan chiyuycha Gentil ay chicha nan mangepaassi henan nasantowan ay siyudad ay Jerusalem ay kamancha cha ikiatkiatin as opat puru ya chuwa ay furan. ³As nan unig nan hanacha furan ay munpachong as nan hinlifu ya chuwan kiasot ya unum puru ay urkiw, ifiaorkuntu nan chuwa ay tistigok. Mafiachuwanchantu as saku ay mangepaila as ngunguyuscha, ya paneknekanchantu as nan tataku nan epakaammok kan chicha."

⁴Nan nauycha chuwa ay tistigu at chicha nan maepachong as nan chiyuycha chuwa ay kaiw ay olivo ya nan chuwa ay maepatpatngan chi silaw ay wacha as nan sangwanan Apo Dios ay Apon nan tataku asna's luta. ⁵Mu wachay mamadpachas ay manukiat kan chicha, fumud-ok chi apuy as tapakcha ay mangetemok kan hiya. Hiyachi nan ekatuytu nan am-in ay fumusor ay mamachas ay manukiat kan chicha. ⁶Naichat kan chicha nan kafaelan ya kalibfengan ay mangepakinak as nan uchan ta achi umud-uchan as nan timpu ay chacha mangepaneknekan as nan enpakaammon Apo Dios kan chicha. Naichat kan chicha nan kafaelan ay mangepafialin as nan am-in ay chanum as chara, ya palikiatuncha nan tataku asna's luta babaen as nan kumpurmi ay kauugyat ay pomatuy, uray mamen kaat mu hiyasa nan laychuncha ay atun.

⁷As nan marpasan nan nauycha chuwa ay mangepaneknek as nan enpakaammon Apo Dios kan chicha, fomoknagu nan atap ay animar henan chiyuy lukiar ay kaman fitu ay maid papugna, at makikufiat hiya kan chicha. Amisunantu ya patayunantu chicha. ⁸Maenganuytu nan natuy ay achorcha as nan korsa henan nunchinngor ay siyudad ay naelansaan nan Apocha as nan koros. Nan siyudad ay anchi at maepachong ad Sodoma winnu Egipto. ⁹As nan turu ya kakudwa ay urkiw, nan tataku ay murpu henan tunggal nasyon ya tribu ya tataku ay tukutukún chi kalicha ya kubletcha at fuyfuyaunchantu nan achor nan hanacha. Achichantu us eparufus ay mailufok chasa. ¹⁰Nan am-in ay tataku asna's luta ay achi omafurot kan Apo Dios at munlagsakchantu kiapú as nan natuyan nan nauycha chuwa ay pomapadtu. Munfiastacha ya mun-eennettanchantu, tay penarpalikiat nan hanacha chuwa nan tataku asna's luta.

¹¹Ngem as nan narpasan nan turu ya kakudwa ay urkiw, tenakon Apo Dios nan chiyuycha chuwa, at tenmakchugcha. Ongor chi ugyat nan

^s 11:4 Zac. 4:1-6; Pal. 2:8-11; 3:7-13 ^t 11:7 Pal. 13:1-18

am-in ay nangila kan chicha.¹² As nan hiyachi, chinngor nan chiyuycha chuwa nan usa ay napigsa ay kali ay nurpu ad chaya ay kanana kan chicha, “Omabrat kayu hena!” Angkiay ya naetag-uycha ad chaya babaen as nan lifuu ay iilaun nan chiyuycha kafusorcha.¹³ As nan hiyasa ay uras, nunkichu as napigsa ay nanachael as nan pagkapuron nan siyudad, ya natuycha nan piton lifu ay tataku. Inmugyat as solet nan nayagyag ay tataku, ya finigfigcha nan pannakafialin Apo Dios ad chaya.

¹⁴ Hiyana nan anongos nan maekadwa ay kauugyat ay likiat, ngem kiayud at omali nan maekatlu.

Nan Maekapitu Ay Tarampet

¹⁵ Angkiay ya as nan nangepakiangosan nan maekapitu ay anghel as nan tarampetna, wachacha nan nadngor ay nunkapigsa ay kali ay nurpu ad chaya. Chacha kanan, “Munlapu ad wani, maid tukún as muntoray asna's luta mu achi yangkiay nan Apo takú ay Dios ya hi Cristo ay pinilina. Hi Apo Dios at muntoray in-inkiana.”

¹⁶ Angkiay ya nan chuwan puru ya opat ay anam-amá ay nangatokor as nan tronocha as nan sangwanan Apo Dios at nunlukfubcha ay nunchaychayaw kan Apo Dios. ¹⁷ Chacha kankanan,

“Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in ay mawawacha ad wani ya nawawacha ad maliyam, munyaman kami kan he-a, tay enpailam nan nakaskaschaaw ay pannakafialinmu, ya enlapom ay muntoray.

¹⁸ Ongor chi fungat nan chiyuycha Gentil ay achi omafurot kan he-a, ngem finzungatka us. Ad wani inumchan at nan timpu ay mangokomám as nan am-in ay nunkatuy ya manggun-gunaam as nan chiyuycha pomapadtu ay munserserfi kan he-a ya nan am-in ay tatakom ay manangchaychayaw ay uray nangangatu winnu ap-apud.

Hiyana nan ustу ay timpu ay manachaelam as nan chiyuycha nanachael as nan tataku asna's luta.”

¹⁹ Kun pay narpas chi, natkafian nan templon Apo Dios ad chaya, at naila hid-i nan kasón ay naiittuwan nan naisurat ay turag Apo Dios. Angkiay ya wachachay fiakilat, nunkapigsa ay kali ya komanikong ay kud-or. Nunkichu pay ya inmuchan as napigsa ay choraru.

Nan Fiafiai Ya Nan Tabfiad

12 ¹ Kun pay narpas chi, wacha nan nakaskaschaaw ay sinyar ay naepaila ad chaya. Nunpaila nan usa ay fiafiai ay nangafiachu as sumili ay kaman urkiw, ya nangatakchug as nan furan. Nakakorona as hinpuru ya chuwa ay taraw. ² Kiayud at omanak hiya, ya cha mun-ag-akor kiapú as nan chana iliwas ay munpasikar.

³Wacha us nan tukún ay nakaskaschaaw ay sinyar ay naepaila ad chaya. Nunpaila nan ad-acha-an ay tabfiad ay munchachara. Pitu nan uruna ay nakchang as korona, ya hinpuru nan sakkudna. ⁴As nan nangiwtwetana as iwetna, naamong nan pagkatlon nan chiyuycha taraw ad chaya, ya enpet-agna asna's luta. Angkiay uy tenmakchug as nan sangwanan nan fiafiai ay kiayud omanak ta okmonunantu nan mutun as nan fomoknakiana. ⁵As nan naiyankan nan anakna ay laraki, wacha at nan namros ay nangiyuy as nan kawad-an Apo Dios as nan tronona. Tay nan nauytu onga at etorayana nan am-in ay nasyon. Henan muntorayana, maid poros sug-angna ay kamana epak-or nan lanchok as nan achi mamigfig as nan torayna. ⁶Lenmayaw nan fiafiai ay inmuy henan lukiar henan disyerto ay ensasakianan Apo Dios ay magyanana ta maaywanan hiya hid-i as hinlifu ya chuwan kiasot ya unum puru ay urkiw.^u

⁷Kun pay narpas chi, wachay kufiat ad chaya. Hi Miguel ya nan kakadwana ay anghelles at kinufiatcha nan tabfiad. Kun pay nan tabfiad ya nan kakadwana us ay anghelles at enes-angcha. ⁸Ngem naamis nan tabfiad ya nan kakadwana, ya chaancha at naparufusan ay magyan ad chaya. ⁹As nan hiyachi, naepet-ag manipud ad chaya nan hana ad-acha-an ay tabfiad ya nan anghellesna asna's luta. Nan tabfiad ay ansa at hiyasa challu nan urug ad maliyam ay makali un Diablo winnu Satanas ay mangar-allilaw as nan am-in ay tataku asna's luta.^v

¹⁰Angkiay ya chinngorku nan usa ay napigsa ay kali ad chaya ay kanana,

“Ad wani nan natongparan nan nangesarakanan Apo Dios as nan tatakuna, tay enpailana nan pannakafialina ay muntoray. Ad wani us, nan infiaorna ay hi Cristo at enpailana at nan kalibfengana. Tay nan nangepabpfiasor as nan iib-a takú as nan sangwanan Apo Dios as inurkiw ya lenafi at naepet-ag manipud ad chaya.

¹¹Enamis nan iib-a takú hi Satanas babaen as nan charan nan Kordero ya babaen as nan Ammay ay Chamag ay penaneknekancha. Enpapasnekcha ay nun-ekaskasaba uray hiyasay ekatuycha.

¹²Isunga chakayu am-in ay wacha ad chaya, munlagragsak kayu! Ngem chakayu ay wacha henan luta ya henan fiayfiay at ngumunguyus kayu, tay kinmuwab hi Satanas as nan kawad-anyu. Nunsidlay fungatna, tay ammunay ak-akettuy nan nayagyag ay timpuna.”^w

¹³Kun pay naammuwan nan tabfiad ay naepet-ag hiya asna's luta, enapoaporna nan chiyuy fiafiai ay nangyanak as nan laraki. ¹⁴Ngem naettan nan fiafiai as chuwa ay payak chi ad-acha-an ay nawi ta

^u 12:6 Pal. 11:2-3 ^v 12:9 Gen. 3; Isa. 14:12-23; Ezek. 28:13-19; Luc. 10:18

^w 12:12 Pal. 8:13

makatayaw ay umuy henan lukiar ay ensasakianan Apo Dios ay magyanana henan disyerto. Tay hid-i nan maaywanana as turu ay tawwun ya kakudwa, ya malisiyana nan urug ay hiyasa nan tabfiad.^x ¹⁵ Angkiay ya infud-ok nan hana urug chi ongor ay chanum ay kaman layus ta maiyanud koma nan fiafiai. ¹⁶ Ngem finadngan nan luta nan fiafiai babaen as nan nuntakangana. Hiya at chi ya enokmona nan chanum ay infud-ok nan tabfiad. ¹⁷ Nunsidlay fungat nan tabfiad as nan fiafiai, ya uy nakikufiat as nan tapen nan an-akna ay chicha nan cha mangun-unud as nan filfilin Apo Dios ya as nan sursuru ay enpakaammon Jesus. ¹⁸ Angkiay ya uy tenmakchug hiya henan olet nan fiayfiay.

Nan Kauugyat Ay Animar Ay Nurpu Henan Fiayfiay

13 ¹ As nan hiyachi, inilak nan kauugyat ay animar ay cha fomoknag henan fiayfiay. Pitu nan uruna ya hinpuru nan sakkudna ay nakchang as korona. Nan chiyuycha uru at nakchangcha as naisurat ay ngadngachan ay kaiinsurtu kan Apo Dios.^y ² Nan ilan nan kauugyat ay animar at kaman leopardo.^z Ngem nan chapana at kaman chapan nan makali un bear,^a ya nan tapakna at kaman tapak chi layon. Inchat nan tabfiad kan hiya nan mismu ay pannakafialina ya nan kalibfengana ay munteray akas ari. ³ Nan usa as nan chiyuycha uron nan kauugyat ay animar at kaman wachay sukiatna ay ekatuyna koma, ngem napuy-anan. Naschaawcha am-in nan tataku asna's luta, ya inun-unudcha nan kauugyat ay animar. ⁴ Chinaychayaw nan am-in ay tataku nan tabfiad, tay inchatna nan kalibfengana as nan kauugyat ay animar. Chinaychayawcha us nan nauy kauugyat ay animar. Senarudsudcha, “Ay wachay maepachong as nan nauy ay animar? Ay wacha us chi makaamis kan hiya?”

⁵ Enparufus Apo Dios ay munteray nan chiyuy kauugyat ay animar as opat puru ya chuwa ay furan ya munkali as penapangas ay maifusor kan Apo Dios.^b ⁶ Isunga enlapuna ay mangitudtuchor kan Apo Dios, as nan ngachana, as nan mamagyanana, ya as nan am-in ay mamagyan ad chaya. ⁷ Naparufusan us hiya ay makikufiat ya mangamis as nan tatakon Apo Dios. Naichat pay kan hiya nan kalibfengan ay mangetoray as nan tataku ay nurpu henan tunggal nasyon ya tribu ay nurpu as nan tataku ay tukutukún chi kalicha ya kubletcha. ⁸ Am-in ay tataku asna's luta at munchaychayawchantu as nan chiyuy kauugyat ay animar, omangkiay nan chiyuycha wachay ngachancha as nan liblu ay naelestaan nan

^x 12:14 Pal. 11:2-3; 12:6 ^y 13:1 Pal. 16:13; 19:20; 20:10 ^z 13:2 Nan “leopardo” at kaman ad-acha ay atap ay pusa. ^a 13:2 Nan “bear” at ad-acha ay animar ay anchuanhuy kok-orongna. ^b 13:5 Pal. 11:1-2; 12:6

ngadngachan nan chiyucha wachay fiyagcha ay maid patingkiana. Sakbay mafiyang nan luta, naisusurat nan ngachancha as nan chiyuy liblon nan Kordero ay naichaton.

⁹Nan wachay ingana ay chumngor at masapor chumngor. ¹⁰Nan natudingan ay maifiarud at maifiarud challu, ya nan natudingan ay matuy babaen as espada at mapatuy babaen as espada. Isunga masapor eta-un nan tatakon Apo Dios chi likiatcha, ya ituruycha ay muntalek.

Nan Kauugyat Ay Animar Ay Nurpu As Nan Luta

¹¹Angkiay ya inilak nan usa pay ay kauugyat ay animar ay cha fomoknag henan luta. Wachay chuwa ay sakudna ay kaman sakkud chi kordero, ngem nan kalina at kaman kalen chi tabfiad.^c ¹²Wacha kan hiya nan am-in ay kalibfengan nan enmon-onay kauugyat ay animar, ya enosarna ay nunserfi kan hiya. Peneletna nan am-in ay tataku asna's luta ay chayawuncha nan enmon-onay animar ay napuy-anan chi sukiatna ay ekatuyna koma. ¹³Nan maekadwa ay animar at en-enatna nan nakaskaschaaw ay sinyar, kaman as nan nangepar-iyana as apuy ay nurpu ad chaya ay iilaun nan tataku. ¹⁴Enallilawna nan am-in ay tataku asna's luta babaen as nan chiyucha nakaskaschaaw ay sinyar ay naeparufus ay epailana as nan sangwanan nan enmon-onay animar. Finilina chicha ay mun-ammacha as kapadpachong nan enmona ay animar ay pangchayawcha challu as nan nauy enmona ay animar ay nafiakag as espada, ngem nataku challu. ¹⁵Naparufusan us nan maekadwa ay kauugyat ay animar ay mangtaku as nan enammaancha ay kapadpachong nan enmona ay animar ta makakali ya makaekeddeng ay mangepapatuy as nan am-in ay achi munchayaw kan hiya. ¹⁶Penelet us nan maekadwa ay animar ay mamarkaan nan am-in ay tataku as nan kannawan ay limacha winnu as ketongcha. Uray nan nangangatu ay tataku ya fiakun, nunkafiaknang ya nunkapugli, mafiabfiaor ya fiakun at peneletna chicha ay mamarkaancha. ¹⁷Enatna chi ta maid poros taku as lomaku winnu mun-elaku sukúd mamarkaan as nan ngachan nan enmona ay kauugyat ay animar, winnu nan numero ay sinyar nan ngachana.

¹⁸Hiyana nan manaporan as kenasilib. Mu wachay kenasilib at numnumun ay mangammu as nan laychun ay kanan nan numeron nan kauugyat ay animar. Tay nan numero at pachong nan ngachan chi taku. Nan numero at unum kiasot ya unum puru ya unum.

Nan Kordero Ya Nan 144,000 Ay Ensarakana

14 ¹Angkiay ya inilak nan Kordero ay nangatakchug henan chuntug ay Sion ya kadwana nan hinkiasot ya opat puru ya opat ay

^c 13:11 Pal. 13:1; 16:13; 19:20; 20:10

lifu ay tataku. Naisurat as ketongcha nan ngachan nan Kordero ya nan ngachan Amana. ²Chinngorku nan usa ay kali ay nurpu ad chaya ay kaman wawak chi ongor ay chanum, ya kaman as nan napigsa ay kud-or. Kaman us kiangos chi cha makutkutingting ay ongor ay arpa. ³Nangatakchugcha nan hinkiasot ya opat puru ya opat ay lifu ay tataku ay manasakiang as nan trono, opat ay matataku ay nafiyang, ya chiyuycha anam-amá. Chacha munkankanta as fiarú ay kanta ay chicha yangkiay nan makaekanta, tay chicha nan nawayawayaan as nan am-in ay tataku asna's luta. ⁴Chicha us nan lanaraki ay chaan nangepaassi as achorcha maepangkep as nan makiskissyan as fianafiai, tay kanayon ay nacharoscha. Chacha un-unuchun nan Kordero as nan am-in ay ay-ayana. As nan am-in ay tataku, chatona nan nawayawayaan ta chicha nan omona ay maichaton kan Apo Dios ya as nan Kordero. ⁵Chaancha poros nunkutkutum. O, maid poros maepabpfiasor kan chicha.

Nan Turu Ay Anheles

⁶Angkiay ya inilak nan usa pay ay anghel^d ay cha muntat-ayaw as ngatu, ya wacha nan ammay ay chamag ay maid patingkiana ay uyna ekasaba as nan am-in ay tataku asna's luta, henan tunggal nasyon ya tribu, ya as nan tataku ay tukutukún chi kalicha ya kubletcha. ⁷Nunkali as napigsa, “Chaychayawunu hi Apo Dios, ya chaychayawunu nan pannakafialina, tay inumchan nan timpu ay mang-okomana as nan tataku. Chayawunu nan namayang as nan chaya, luta, fiayfiay ya chiyuycha ugwor.”

⁸Angkiay ya wacha nan maekadwa ay anghel ay inmunud ay nangali, “Nachachael at! Nachachael nan nunchinngor ay siyudad ay Babilonia! Tay nan chiyuycha i-Babilonia at finutangcha nan am-in ay nasyon as nan fiayascha ay maepachong as nan nunsidla ay nangepapasancha as nan assi ay lachokcha.”

⁹Nunkali as napigsa nan maekatlu ay anghel ay inmunud kan chicha. Kenalina, “Nan chiyuycha manaychayaw as nan kauugyat ay animar ya as nan enammaancha ay kapadpachong nan hana ay animar, ya namarkaan chi ketongcha winnu limacha as nan markan nan kauugyat ay animar ¹⁰at ikopunchantu nan naetatasay fiayas ay chaan nasubsuforan ay hiyasa nan maepachongan nan kauugyat ay maid poros sug-angna ay fungat Apo Dios. Mapalikiatchantu us as nan apuy ya as nan cha mapuppuoran ay asufre ay iilaun nan nasantowan ay anheles ya nan Kordero. ¹¹Nan asok nan apuy ay cha mamarpalikiat kan chicha at cha munpangapangatu in-inkiana. Inurkiw ya lenafi ay maid poros kuminkinkan nan mun-iliwliwasan nan chiyuycha nunchaychayaw as

^d 14:6 14:6, 8-9, 14-15, 17-18; 15:1-16:21

nan kauugyat ay animar ya as nan enammaancha ay kapadpachongna, ya nan uray ngachana ay namarkaan as nan ngachana.”

¹²Isunga masapor mun-eta-un nan tatakon Apo Dios ay chicha nan manongtongpar as nan filfilina ya mangiturturuy ay muntalek kan Jesus.

¹³Angkiay ya chinngorku nan usa ay kali ay nurpu ad chaya ay kanana, “Isuratmu na: Munlapu ad wani, nakiasatcha nan nunkatuy ay enmafurot kan Apo Jesus.”

“O-a! Tit-iwa met sa,” ensongfiat nan Espiritu Santo. “Mun-iblaychantu as nan nalikiat ay chunucha, tay awatuncha nan ammay ay nunfianakian nan en-enatcha.”

Nan Maaniyan Nan Tataku Asna's Luta

¹⁴Kun pay narpas chi, inilak nan usa ay munpupukaw ay lifuu ay nangatokoran nan kaman taku ay nakakorona as naamma as fialetok ya nanangchun as tachum ay kompay. ¹⁵Angkiay ya fenmoknag nan usa pay ay anghel as nan templo ad chaya, ya chana ifugfukiaw as nan chiyuy nangatokor as nan lifuu, “Ayu! Araum nan kompaymu ya uyka mun-ani, tay panag-aani met ad wani. Nabkiasancha at nan maani ay chicha nan tataku asna's luta.” ¹⁶Isunga nan nangatokor as nan lifuu at nunkompay asna's luta, at naani at nan maani.

¹⁷Kun pay narpas sa, inilak nan usa pay ay anghel ay fenmoknag as nan templo ad chaya, ya inuunnana us nan tachum ay kompay.

¹⁸Angkiay ya fenmoknag nan usa pay ay anghel ay nurpu as nan kawad-an nan altar. Hiya nan mangay-aywan as nan apuy. Infukiawna as nan kadwana ay nanangchun as nan tachum ay kompay, “Ayu! Araum nan tachum ay kompaymu ya uymu kompayun ay mamuras as nan chiyuchya fukias nan ubas aschi's luta, tay nor-omcha at.”

¹⁹Isunga inwasiwyna nan kompayyna asna's luta ay namuras as nan am-in ay fukias nan ubas, at entap-orna as nan ad-acha-an ay munchetchetchetan as ubas ay maepachongan nan kauugyat ay fungat Apo Dios. ²⁰Naikiatikiatin ay nachetchet nan chiyuchya fukias nan ubas henan fiakun sakop nan siyudad. Nunlapu as nan munchetchetchetan at enmayas chi chara ay inumchan as turon kiasot ya chuwan puru ay kilometro nan kaachawwina ya inkiana usa ya kakudwa ay metro nan kaposongna.^e

Nan Pitu Ay Anheles Ya Nan Anongos Ay Likiat

15 ¹Kun pay narpas chi, inilak kasin nan usa pay ay am-amud ya nakaskascaaw ay sinyar ad chaya. Wachacha nan pitu ay anheles ay nangiyali as pitu ay kauugyat ay pomatuy. Chatona nan

^e **14:20** Pal. 19:17-18; As nan kali ay Griego at “inkiana as nan fiakiang chi kafiyau”.

anongos, tay as nan marpasan nan chiyuycha chusa, munpatingkia nan kauugyat ay fungat Apo Dios.

²Inilak us nan kaman fiayfiay ay naamma as sarming ay nakaslangan as apuy. Nan chiyuycha nangamis as nan kauugyat ay animar ya nan naammaan ay kapadpachongna at nangatakchugcha henan olet nan kaman fiayfiay. O, chicha nan chaan nanaychayaw as nan chiyuycha animar winnu nunpamarka as nan numeron nan ngachana. Inuunnanchay arpa ay inchat Apo Dios kan chicha, ³ya chacha kankantaun nan kantan Moises ay taku ad pus-uy ay nunserserfi kan Apo Dios ya nan kantan nan Kordero. Kenantacha,

“Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in, amud ya nakaskaschaaw nan en-enatmu.

He-a nan aren nan am-in ay nasyon.

Nalintig ya ustу nan chiyuycha en-enatmu.

⁴Maid met achi mamigfig ya mangichaychayaw kan he-a, Apo.

Tay he-a yangkiay nan nasantowan.

Omalichantu nan am-in ay tataku as nan sangwanam ay manaychayaw kan he-a. Murpucha henan am-in ay nasyon, tay nailacha nan am-in ay nalintig ay en-enatmu.”

⁵Kuncha pay narpas ay nunkankanta, inilak ay natkafian nan Kasasantowan ay Lukiar as nan templo ad chaya ay kawad-an nan naisurat ay filfilin Apo Dios.^f ⁶As nan hiyachi, fentoknag as nan templo nan chiyuycha pitu ay anghelos ay nangiyali as nan pitu ay kauugyat ay pomatuy. Nunfiafiachucha as nafiaror ay nacharos ya mun-amoselap ay lopot ay panukaw, ya tunggal usa at wachay naamma as fialetok ay naepopotepot as tagrangcha. ⁷Angkiay ya nan usa as nan chiyuycha opat ay munkik-iwi at inwarasna as nan pitu ay anghelos nan pitu ay mallokong ay naamma as fialetok ay nunkapnu as nan kauugyat ay fungat Apo Dios ay matataku in-inkiana. ⁸Napnu nan templo as asok ay mangepaila as nan kenaamud ya pannakafialin Apo Dios. Isunga maid nakaskop hid-i inkiana narpas nan pitu ay kauugyat ay pomatuy ay inyalen nan pitu ay anghelos asna's luta.

Nan Pitu Ay Mallokong Ay Napnu As Kauugyat Ay Fungat

16 ¹Angkiay ya chinngorku nan usa ay napigsa ay kali ay nurpu as nan templo ay chana kanan as nan pitu ay anghelos, “Uyyu ikuyag aschi's luta nan pitu ay mallokong ay nunkapnu as kauugyat ay fungat Apo Dios.”^g

²Isunga nan omona ay anghel at inmuy ay uy nangikuyag as nan naiittu as nan mallokongna aschi's luta. Kauugyat ya putputallig ay

^f 15:5 Heb. 9:4 ^g 16:1 Exo. 7:14–11:10

kulid nan nurmu as nan achor nan tataku ay namarkaan as nan markan nan kauugyat ay animar ya as nan chiyucha nanaychayaw as nan enammaancha ay kapadpachongna.

³Nan maekadwa ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna henan fiayfiay. Nunfialin nan chanum as chara ay kaman charan chi natuy ay tatu, at natuycha am-in nan wacha henan fiayfiay.

⁴Angkiay ya nan maekatlu ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna henan chiyucha wawwang ya ugwor, at nunfialin nan chanum as chara. ⁵Chinngorku ay kanan nan anghel ay mangay-aywan as nan chanum, “He-a nan Nasantowan ay mawawacha ad wani ya nawawacha ad maliyam. Nalintig nan enkeddengmu ay chusan nan tataku. ⁶Tay nan chiyucha manangotettet chi ukialicha ay tataku at penatuycha nan tatakom ya nan chiyucha pomapadtu ay infiaormu ay enmayas nan characha. Isunga ad wani, chara nan cham epaikop kan chicha. Hiyasa nan libfengna ay chusacha.”

⁷Angkiay ya chinngorku nan kali ay nurpu as nan altar ay kanana, “Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in, ustu ya nalintig nan enkeddengmu ay chusan nan tataku.”^h

⁸Nan maekap-at ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna as nan urkiw. Isunga kaskasin enmatong nan urkiw ya naparufusan ay mamalikiat as tataku babaen as nan omatngig ay atongna. ⁹Naesasap-uycha as nan omatngig ay atongna. Isunga intuchorcha nan ngachan Apo Dios ay hiya nan wachay kalibfengana as nan chiyucha kauugyat ay pomatuy. Chaancha us poros nunfiaifiawi winnu chinaychayaw hi Apo Dios.ⁱ

¹⁰Angkiay ya nan maekalema ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna as nan tronon nan kauugyat ay animar. Hiya at chi ya ngenmongot nan intiru ay muntortorayana. Kenarat nan tataku nan chilacha kiapú as nan putputallig ay chacha iliwas, ¹¹ya intuchorcha hi Apo Dios ad chaya kiapú as nan putputallig ay kulidcha. Ngem chaancha poros infiaifiawi nan mangotettet ay en-enatcha.

¹²Angkiay ya nan maekan-um ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna henan ad-acha ay wawwang ay Eufrates. Hiya at chi ya namag-anan nan wawwang ta maesakiana as ayun nan chiyucha ari ya sosorchachucha ay murpu as apét fomokfoknakian nan urkiw. ¹³Angkiay ya inilak nan turu ay anennet ay kaman tugtug chi ilacha. Fenmoknag nan usa as nan tapak nan tabfiad. Nan usa at fenmoknag as nan tapak nan kauugyat ay animar, ya nan usa us at fenmoknag as nan tapak nan achi tit-iwa ay pomapadtu. ¹⁴Chicha nan chiyucha anennet ay makafiaeal ay mangekamkaman as nakaskaschaaw ay sinyar. Umuycha nan hanacha

^h 16:7 Pal. 6:9-11 ⁱ 16:9 Pal. 9:20-21; 16:11

turu henan intiru ay luta ay mangamong as nan am-in ay ar-ari ta uycha makikufiat kan cha Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in as nan urkiw ay mang-okomána as nan am-in ay tataku.

¹⁵ Numnumunyu nan kenalen Apo Jesus, “*Omaliyaktu ay kaman as nan omaliyan nan mangaakiw!* *Nakiasat nan taku ay munpuyat ya nangafiachu ay nakasakiana ay maman-ud as nan omaliyan nan apuna ta achi forfollachan ya achi mafainan as nan uyna manib-atan kan hiya.”*

¹⁶ Angkiay enamong nan chiyucha anennet nan chiyucha ar-ari ay kadwacha nan sosorchachucha henan lukiar ay makali un Armagedon as nan kalen nan Hebreo.

¹⁷ As nan anongos, nan maekapitu ay anghel at inkuyagna nan naiittu as nan mallokongna as nan angin. Hiya at chi ya wacha nan napigsa ay kali ay nurpu as nan trono as nan templo ay kanana, “Narpas atl!”

¹⁸ Angkiay ya wachachay fiakilat ya komanikong ay kud-or ya kauugyat ay kichu. Maid poros maepachongan nan kenapigsan ton a kichu nunlapu pay laing as nan nafiayangan chi tataku, tay hiyana nan kapigaan. ¹⁹ Nunkatluwun nan kichu nan nunchinngor ay siyudad ay Babilonia ya nachachael us nan am-in ay siyudad asna's luta. Chaan challu liniw-an Apo Dios ay manusa as nan chiyucha i-Babilonia.

Isunga peneletna chicha ay umikop as nan tasa ay napnu as kauugyat ay fungatna. ²⁰ Kun pay nunkichu, am-in ay luta ay liniliwus chi fiayfiay ya am-in ay chuntug at namaidcha. ²¹ Nurpu ad chaya nan anad-acha-an ay choraru ay nag-as ay umuy as leman puru ay kilo nan kachagsun nan usa, ya naitungorcha as nan tataku asna's luta. Isunga kaskasin intuchor nan tataku hi Apo Dios kiapú as nan choraru, tay kauugyat as solet nan hana ay likiat.

Nan Nunchinngor Ay Fiafiai Ay Mangepabpafiayad As Kuwana

17 ¹ Kun pay narpas chi, enmali kan ha-un nan usa as nan pitu ay anghesles ay kawad-an nan pitu ay mallokong, ya kanana kan ha-un, “Aka ta epailak kan he-a nan chusan nan nunchinngor ay fiafiai ay mangepabpafiayad as achorna. Hiyana nan siyudad ay nakaiaub as nan sag-un nan ongor ay wawwang. ² Nan ar-ari asna's luta at enpappapaschay assi ay lachokcha kan hiya. Uray nan tataku asna's luta at kaman finutang nan fiayasna ay maepachong as nan nangeppapasana as assi ay lachokna.”

³ As nan hiyachi, pinmigsa nan pannakafialin nan Espiritu Santo kan ha-un, ya inuyak as nan anghel henan disyerto. Inilak hid-i nan fiafiai ay nunsasakay as nan kauugyat ay animar ay munchachara ay pitu nan uruna ya hinpuru nan sakkudna. Nan intiru ay achor nan

j 16:15 Mat. 24:42-44; 1 Tes. 5:2

chiyuy animar at nasuratan as ngadngachan ay manginsurtu kan Apo Dios. ⁴Nunfiafiachu nan fiafiai as violet ya munchachara ay kaman fiachon chi ari. Naarkosan us hiya as fialetok, nunkafiaror ay fiatu ya perlas. Inuunnana nan tasa ay fialetok ay napnu as kaiisiw ya assi ay nunfianakian nan nangepappapasana as assi ay lachokna. ⁵Naisurat as ketongna nan ngachan ay wacha nan naetatafun ay laychuna ay kanan. Nan naisurat at hiyana: “Nan Nunchinngor ay Babilonia, nan enan chi fianfiai ay mangepabpfaiyad as achorna ya nurpuwan chi am-in ay kaiisiw asna's luta.” ⁶Inilak ay nafutang nan fiafiai as charan nan tatakon Apo Dios ay chicha nan napatuy kiapú as nan nangepaneknekancha as nan pammaticha kan Jesus.

As nan nangil-ak kan hiya, naschaawak as solet. ⁷Ngem kenalen nan anghel kan ha-un, “Adchi t'uyka maschaaw? Epakaawatku kan he-a nan laychun ay kanan nan chaan naepakpakaammu ad kasin ay maepangkep as nan fiafiai ya nan chiyuy nunsasakayana ay kauugyat ay animar ay wachay pitu ay uruna ya hinpuru ay sakkudna. ⁸Nan kauugyat ay animar ay inilam at nawawacha ad kasin, ngem natuy ad wani. As kasin at fomoknagtu henan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna ya maiyuy as nan pakachachaelana in-inkiana. Nan tataku asna's luta ay maid ngachancha ay naisurat as nan liblu ay naelestaan nan ngadngachan nan wachay fiyagna ay maid patingkiana sakbay mafiayang nan luta at maschaawcha as nan mangil-ancha as nan kauugyat ay animar. Maschaawcha, tay natataku ad kasin, natuy ad wani, ya munpailantu kasin.”

⁹Kenalen pay nan anghel kan ha-un, “Hiyana nan manaporan as kenasilib ta maawatanyu chaná. Nan laychun ay kanan nan pitu ay uru at pitu ay filig ay tomotokoran nan fiafiai. ¹⁰Nan usa us ay laychuna ay kanan at pitu ay ari. Nakaan at nan lema kan chicha, kutug ay cha muntortoray nan usa ad wani, ya wacha pay nan usa ay omalintu. Ngem as nan kasina maepail-an at hen-omaketan yangkiay nan maparufusanana ay muntoray. ¹¹Nan chiyuy kauugyat ay animar ay natataku ad kasin ya natuy ad wani at hiya nan maekawaru ay ari, ngem usa challu hiya as nan chiyucha pitu ay ari. Awni at maiyuy as nan pakachachaelana in-inkiana.

¹²“Nan hinpuru ay sakkud ay inilam at chicha nan hinpuru ay ari ay chaan pay nuntoray. Ngem maichattu kan chicha nan kalibfengan ay maketoray as nan kauugyat ay animar as usa ay uras. ¹³Us-usa challu nan pangkepcha. Ipurangchantu nan pannakafialincha ya kalibfengancha ay muntoray as nan kauugyat ay animar. ¹⁴Kufiatunchantu nan Kordero. Ngem nan Kordero ya nan chiyucha matalek ay umun-unud kan hiya ay enayakian ya pinilen Apo Dios at amisunantu chicha, tay hiya nan Apo as nan am-in ay apo ya Ari as nan am-in ay ari.”

¹⁵Kenalen pay nan anghel kan ha-un, “Nan chiyuycha wawwang ay inilam ay tenmotokoran nan fiafiai ay mangepabpafiayad as achorna at chicha nan ongoongor ay tataku ay nurpu henan nasnasyon, nan chiyuycha tribu ya tataku ay tukutukún chi kalicha ya kubletcha. ¹⁶Ingluntu nan chiyuy inilam ay kauugyat ay animar ya nan hinpuru ay sakkud nan chiyuy fiafiai ay mangepabpafiayad as achorna. Arauchantu nan am-in ay wacha kan hiya, ya lafusanchantu hiya. Ischachantu nan lamana, ya puoranchantu nan mayagyag. ¹⁷Maekaman chaná kan hiya, tay hi Apo Dios nan mangepaus-usa as numnumcha ay mangtongpar as nan pangkepna. Isunga impurangcha as nan kauugyat ay animar nan kalibfengancha ay muntoray inkiana matongpar nan am-in ay kenalen Apo Dios.

¹⁸“Nan fiafiai ay inilam at hiya nan nunchinngor ay siyudad ay mangetoray as nan am-in ay ar-ari asna's luta.”

Nan Machachaelan Nan Siyudad Ay Babilonia

18 ¹Kun pay narpas na, inilak nan usa pay ay anghel ay cha komnopay ay nurpu ad chaya. Mafigfigfig nan kafiaelana, ya sinilawan nan napigsa ay mun-amoselapana nan intiru ay luta. ²Inpigsana ay nangifukiaw, “Nachachael! Nachachael at nan nunchinngor ay siyudad ay Babilonia! Nunfialin at ad wani as mamagyanan nan chiyuycha anennet ya muntabtafunan nan am-in ay mangotettet ay espiritu. Omap-aponan us nan chiyuycha kossel ay maifilang as naruket ya kaiisiw. ³Tay nan am-in ay nasyon at inikopcha nan fiayasna ay maepachong as nan am-in ay assi. Nan chiyuycha ar-ari asna's luta at enpapaschay assi ay lachokcha kan hiya, ya nan chiyuycha nigosyante asna's luta at finmagnangcha as nan nunsidla ay nangepapasana as assi ay lachokna.”

⁴Angkiay ya chinngorku nan usa pay ay kali ay nurpu ad chaya ay kanana, “Chakayu ay tatakok, mak-ak kayu henan hana ay siyudad ta achi kayu maetapi as nan fiasfiasorna, ya ta achi kayu us maetapi as nan chusana.

⁵Tay ongoongor chi fiasfiasorna ay kamancha natot-or-op inkiana ad chaya, ya achi liwliw-an Apo Dios nan kenamangotettetna.

⁶Epaleknan Apo Dios kan hiya nan likiat ay kaman as nan epaleknana as nan tapina.

O, epaleknana kan hiya as mamen chuwa nan epaleknana ay likiat kan chicha.

Nan kenaengel nan fiayas ay enpaikopna as nan tapina ay tataku at munchubliyun Apo Dios nan kenaengel nan fiayas ay epaikopna kan hiya.

⁷O, nan kenaongor chi nangepapasana as assi ay lachokna ya kenapangasna at assesa us nan kenaongor nan iliwasna ya ngunguyusna ay ichusan Apo Dios kan hiya.

Tay chana epangpangas as numnumna un,

‘Ha-un met nan reyna! Fiakunak ellakas, ya achektu poros
mapachasan nan assesa ay ngunguyus.’

⁸ Kiapú as na, as nan usa yangkiay ay urkiw, omalintu kan hiya
nan chiyuchya kauugyat ay pomatuy ay kaman as nan utúy,
ngunguyus, fitel, ya apuy.

O, mapuorantu hiya, tay mannakafialin hi Apo Dios ay manusa kan
hiya.”

⁹ Isunga nan chiyuchya ar-ari asna's luta ay nangepappapas as assi
ay lachokcha kan hiya ya nangkianianas as nan kenarachokna at
pararuntuy ngunguyus ya akorcha kiapú henan siyudad as nan mangil-
ancha as nan asokna as nan chana mapuppuoran. ¹⁰ Kiapú as ugyatcha
ay maetapi as nan iliwasna, mangatackchugchantu as nan achawwi,
ya kanancha, “Kasusug-ang! Anuy paat kasusug-ang nan chiyuy
nunchinngor ay siyudad ay Babilonia! Uray kun mafifigfig ay siyudad,
ngem as nan usa yangkiay ay uras, nachachael at.”

¹¹ Nan chiyuchya nigosyante at mun-akor ya ngumuyuscha us, tay maid
at lomaku as nan elakucha. ¹² O, maid lomaku kan chicha as naamma
as fialetok, silver ya nan chiyuchya nafiaror ay fiatu ya perlas. Maid us
lomaku as anam-ammay ay lopot ay panukaw, nunkangina ay lopot ay
violet, ya lopot ay munchachara ya sida. Maid us lomaku as nan am-in
ay karasen chi munfiangu ay kaiwcha ya nan am-in ay karasen chi ka-
ichin ay naamma as fiab-an chi elepante, nunkangina ay kaiw, kianfiang,
lanchok ya naamma as am-ammay ay fiatu ay makali un marfil. ¹³ Maid
us lomaku as sinamon ay fiangfiangru, munfiangu ay lana, insenso, mirra
ya frankenso. Maid us lomaku as fiayas, mantika, ammay ay alina, ya
trigo. Maid us lomaku kan chicha as fiaka ya karnero, kafiyu ya kalesa,
ya uray taku ay mapelet ay mafiabfiaor.

¹⁴ Chatona ay nigosyante at kananchantu kan hiya, “Kayman!
Namaidcha nan anam-ammay ay laraychum ay kuwaun. Nan am-in ay
kenafiaknangmu ya kaichayawam at namaid, ya achimtu poros kasiñ
mad-anan chicha.” ¹⁵ Nan chiyuchya nigosyante ay finmaknang as nan
nun-el-elakwancha henan siyudad ay ansa at mangatackchugchantu henan
achawwi kiapú as ugyatcha ay maetapi as nan iliwasna. Mun-akorchantu
ya ngumuyuschantu as solet, ¹⁶ ya kanancha, “Kasusug-ang! Anuy paat
kasusug-ang nan chiyuy nunchinngor ay siyudad ay Babilonia! Tay ad
kasin, nunfiafiachucha nan umiili hid-i as lopot ay panukaw, nunkangina
ay lopot ay violet ya munchachara. Naarkoarkosancha us as fialetok ya
nafiaror ay fiatu ya perlas. ¹⁷ Ngem as nan usa yangkiay ay uras, namaid
at nan am-in ay kenafiaknangcha.”

Am-in us nan kapetan nan chiyuchya papor, nan chiyuchya
munlurukian, ya nan chiyuchya munchunchunu as nan papor

ya am-in ay omar-ara as pagfiyagcha ay murpu henan fiayfiay at mangatakchugchantu as nan achawwi.¹⁸ Mun-akorchantu as nan mangil-ancha as nan asok ay cha murmurpu henan siyudad ay cha mapuppuoran, ya ifukiawchantu, “Ay wachay siyudad as maepachong as nan nunchinngor ay siyudad? Maid poros!”¹⁹ Pay-anchantu as chapor nan urucha ay mangepaila as ongor ay tutuyucha ya mun-akorcha ya ngumuyuscha ay mangali, “Kasusug-ang! Anuy paat kasusug-ang as solet nan nunchinngor ay siyudad! Nan hana ay siyudad nan finmagnangan nan am-in ay wachay paporna. Ngem as nan usa yangkiay ay uras at namaid at nan am-in.”

²⁰ Chakayu ay wacha ad chaya at munlagragsak kayu koma. Chakayu us ay tatakon Apo Dios, apostolesna ya chakayu ay pomapadtuna at munlagragsak kayu koma us, tay chinusan Apo Dios nan hana ay siyudad kiapú as nan enatna kan chakayu.

²¹ Angkiay ya wacha nan usa ay mannakafialin ay anghel ay nangokwat as fiatu ay kaman as nan kaad-achan chi ad-acha-an ay losóng, at entap-orna henan fiayfiay. Kenalina, “Assenantu nan kauugyat ay machachaelantu nan nunchinngor ay siyudad ay Babilonia, ya achi kasin mail-ila.²² Maidtu madmadngor henan chiyuy ay siyudad as kankantan nan chiyuchya munkankanta, kutingting nan chiyuchya munkutkutingting as arpa, koraling nan chiyuchya munkorkoraling ya kiangos nan tarampet nan chiyuchya muntartarampet. Maid us kasin maanapan hid-i as nunkaraing ay mun-am-amma as kumpurmi ay maammaan, ya maid us madmadngor as panugpug chi cha munfiayfiayu, tay maid poros fiayuwuncha.²³ Maidtu poros munpaspaskud as uray usa ay pingki, ya maid us madmadngor as kalen chi chumuyas ya nan maichuyas. Chatona nan chusan nan Babilonia, tay nan chiyuchya nigosyante hid-i at chicha nan kafiaknangan ya katorayan asna's luta. Nan am-in ay nasyon asna's luta at naallilawcha babaen as nan nunsarsaromangkaancha.²⁴ Nachusa nan Babilonia, tay hid-i nan finmudokan nan charan nan chiyuchya pomapadtu ya nan tatakon Apo Dios ya nan am-in ay napatuy asna's luta.”

Nan Lagragsak Nan Chiyuchya Wacha Ad Chaya

19 ¹Kun pay narpas na, chinngorku nan kaman napigsapigsa ay kalen chi ongoongor ay tataku ad chaya ay cha mangifugfukia, “Machaychayaw hi Apo Dios! Nan kaesarakanan, kaichayawan ya pannakafialin at wacha kan hiya,

² tay tit-iwa ya nalintig nan atuna ay mun-okóm. Enkeddengna nan kachusaan nan nunchinngor ay fiafai ay mangepabpafiyad as achorna, tay munlumu hiya as fumasoran nan tataku babaen as nan mangepapasana as assi ay lachokna. Enes-

ang Apo Dios as nan nauy fiafiai nan nangpatuyana as nan chiyucha munserserfi kan Apo Dios.”

³Kasincha infukiaw,

“Machaychayaw hi Apo Dios! In-inkiana ay cha munpangpangatu nan asok ay murpu henan cha mapuoran ay siyudad.”

⁴Angkiay ya nan chuwan puru ya opat ay anam-amá ya nan opat ay matataku ay nafiyang at nunlukfubcha ay nunchayaw kan Apo Dios ay nangatokor as nan tronona. Kenalicha, “Amen! Machaychayaw hi Apo Dios!”

Nan Chuyas Nan Kordero

⁵Angkiay ya wacha nan kali ay nurpu as nan kawad-an nan tronon Apo Dios ay kanana,

“Chakayu am-in ay munserserfi ya munchaychayaw kan Apo Dios, uray mu nangatu winnu ap-apud kayu at chayawunyu hi Apo Dios takú.”

⁶Angkiay ya chinngorku nan kaman napigsapigsa ay kalen chiongoongor ay tataku ay kaman as nan wawak chi ongor ay chanum, ya kaman napigsa ay kud-or. Kenalicha ay nangekanta,

“Machaychayaw hi Apo ay Dios. Tay nan Apo ay Dios takú ay Mannakafialin as nan am-in at hiya nan cha muntoray.

⁷Munlagragsak takú koma as solet, ya chayawun takú koma nan pannakafialina, tay nan uras nan munchuyasan nan Kordero at umchan. Nan ichuyasna ay fiafiai at nakasakiana.

⁸Naparufusan ay mangifiachu as nacharos ya mun-amoselap ay lopot ay pukpukkawan ay naichat kan hiya.”

Nan laychun ay kanan nan pukpukkawan ay lopot at hiyasa nan chiyucha nalintig ay cha atuatun nan tatakon Apo Dios.

⁹Angkiay ya kanan nan anghel kan ha-un, “Isuratmu na: Nakiasat nan tataku ay naayakian ay makekan as nan chuyas nan Kordero.” Hana at tuptupan, “Chatona nan tit-iwa ay kalen Apo Dios.”

¹⁰As nan nangaliyana's chi, nunlukfufiak as nan sangwanana ay munchayaw koma kan hiya, ngem kenalina, “Achim atun sa! Hi Apo Dios yangkiay nan chayawum! Tay usaak ay munserserfi kan Apo Dios ay kaman kan he-a ya as nan iib-am ay mangepaneknek as nan sursuru ay enpakaammon Jesus. Tay nan enpaifiagfiakian nan Espiriton Apo Dios as nan chiyucha pomapadtu at nurpu challu as nan enpakaammon Jesus.”

Nan Nunsasakay As Nan Munpupukaw Ay Kafiayu

¹¹Angkiay ya inilak ay natkafian ad chaya, at fenmoknag nan munpupukaw ay kafiayu. Nan nunsasakay at nangadnan as Matalek ya Tit-iwa. Nalintig nan atuna ay mun-okóm, ya nalintig us nan atuna ay makikufiat as nan

kafusorna. ¹²Nan matana at kaman kumarkiarud ay apuy, ya ongor chi korona as uruna. Wacha us nan naisurat kan hiya ay ngachana, ngem maid nangammu as nan laychun ay kanan nan naisurat mu achi yangkiay hiya. ¹³Nunfiafiachu as kummayad ay naisiwsiw as chara, ya nan empangachancha kan hiya at Kalen Apo Dios.^k ¹⁴Nan ongoongor ay sorchachu ay tatakuna ad chaya at inmun-unudcha kan hiya. Nunsasakaycha us as panukaw ay kafiyu, ya nunfiafiachucha as nacharos ay lopot ay panukaw. ¹⁵Nan chiyu nangadnan as Kalen Apo Dios at wachay tachum ay espada ay fomokfoknag as tapakna ay iyamisna henan am-in ay nasyon. As nan mangetortorayanantu kan chicha, maid poros sug-angna ay kamana epak-or nan lanchok as nan achi mamigfig as nan torayna. Epailanantu nan kauugyat ay fungat Apo Dios ay Mannakafialin as nan am-in, tay chusaunantu chicha ay kamana cha ikiatkiatin nan ubas ta fomoknag nan unusna. ¹⁶As nan fiachuna ay kummayad ya урпuna at naisurat nan nauy ay ngachan:

“Ari as nan am-in ay ari ya Apo as nan am-in ay apo.”

¹⁷Angkiay ya inilak nan usa ay anghel ay nangatakchug as nan urkiw. Infukiawna as nan am-in ay kossel ay cha muntat-ayaw, “Akayu! Maamong kayu ay makekan as nan ongor ay naesakiana as nan sichantu Apo Dios para kan chakayu. ¹⁸Omali kayu ta ischayu nan chiyuchu nunkatuy ay achor nan ar-ari, nan kakapetan ya sosorchachu, chiyuchu kafiyu ya nan chiyuchu ensasakaycha. O, ischayu nan nunkatuy ay achor nan am-in ay tataku ay mangachi kan Apo Dios ay chicha nan mafiabfiaor winnu fiakun, nangangatu winnu ap-apud.”

¹⁹Kun pay narpas chi, inilak ay nan chiyuy kauugyat ay animar ya nan ar-ari asna's luta ay kadwana nan sosorchachucha at naamongcha ta uycha kufiatun nan nunsasakay as nan munpupukaw ay kafiyu ya nan sosorchachuna. ²⁰Ngem natiliw nan kauugyat ay animar. Natiliw us nan achi tit-iwa ay pomapadtu ay nangepappaila ad kasin as nakaskaschaaw ay sinyar as nan nunserserifiyana as nan chiyuy animar. Chatona ay sinyar nan enosarna ay nangallilaw as nan tataku ay namarkaan as nan markan nan kauugyat ay animar ya nunchaychayaw as nan enammaancha ay kapadpachongna. Chatona ay chuwa ay kutug ay matataku at naetap-orcha as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana ay kawad-an nan asufre ay cha kumarkiarud. ²¹Am-in us nan sosorchachucha at napatuycha as nan espada ay fomokfoknag as nan tapak nan nunsasakay as nan munpupukaw ay kafiyu. Nan am-in ay kossel at kenakenancha nan nunkatuy ay achor chatosa inkiana nasufusufucha.

Nan Hinlifu Ay Tawwun

20 ¹Kun pay narpas chi, inilak nan usa ay anghel ay cha komnopay ay nurpu ad chaya. Inuunnana nan torfek nan lukiar ay kaman fitu

^k 19:13 Isa. 63:3; Jn. 1:1

ay maid papugna ya nan chagsun ay kor-ong.² Chinpapna nan tabfiad ya kenor-ongana hiya inkiana marpas nan hinlifu ay tawwun. Nan tabfiad at hiya nan nunpaila ay urug ad pus-uy ay nangadnan as Diablo winnu Satanas.¹³ Angkiay inchus-orna henan lukiar ay kaman fitu ay maid papugna, at tenorfekana ya menarkaana nan unub ta maid atun Satanas ay uy mangallilaw as nan tataku henan chiyuycha nasyon inkiana marpas nan hana hinlifu ay tawwun. Kun pay marpas chi, masapor mailufus hiya as hen-omaketan yangkiay.

⁴Angkiay ya inilak nan chiyuycha trono ay nangatokoran nan chiyuycha naettan as kalibfengan ay mun-okóm. Inilak us nan lenawan nan chiyuycha napatpatuy kiapú as nan nangepaneknekancha as nan sursuru ay enpakaammon Jesus ya nan kalen Apo Dios. Chicha nan chaan nunchaychayaw as nan kauugyat ay animar ya as nan enammaancha ay kapadpachongna, ya chaan us nunpamarka as ketongcha winnu limacha as nan markana. Natakucha, at naketoraycha kan Cristo as hinlifu ay tawwun. ⁵Hiyana nan omona ay matakawan manipud as nan utúy. Nan tapina ay natuy at chaancha nataku inkiana marpas nan hinlifu ay tawwun. ⁶Nan chiyuycha maetapi as nan omona ay matakawan chi nunkatuy manipud as nan utúy at nakiasatcha ya maifilangcha as nasantowan ay tatakon Apo Dios. Achichantu poros makilikiat as nan anongos ay utúy. Kuncha at munfialintu as papachi ay munserserfi kan Apo Dios ya kan Cristo, ya maketoraychantu kan Cristo as hinlifu ay tawwun.

Nan Naamisan Satanas

⁷As nan marpasan nan hinlifu ay tawwun, mailufus hi Satanas as nan naifiafiaruchana, ⁸at uyna allilawun nan makali un Gog ya Magog ay chicha nan am-in ay nasyon asna's luta. Amonguna chicha am-in ta uycha makikufiat. Nan kaongorcha at kaman as nan kaongor chi lakian henan olet nan fiayfiay. ⁹As nan hiyachi, naiwarascha henan intiru ay luta, at liniwuscha nan siyudad ay laylaychun Apo Dios ay mamagyanan nan tatakuna. Ngem kalina at ya wacha nan nurpu ad chaya ay apuy ay namuor kan chicha. ¹⁰Angkiay ya nan Diablo ay nangallilaw kan chicha at naetap-or as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana ay kawad-an nan cha kumarkiarud ay asufre. Hid-i nan naetap-oran nan kauugyat ay animar ya nan achi tit-iwa ay pomapadtu, ya hid-i us nan mapalikiatananchantu in-inkiana as inurkiw ya lenafi.

Nan Anongos Ay Mun-okomán Apo Dios

¹¹Kun pay narpas chi, inilak nan ad-acha ay munpupukaw ay trono ya nan nangatokor hid-i. Angkiay ya nan luta ya nan wacha ad chaya

¹ 20:2 Isa. 24:22; 2 Ped. 2:4; Jud. 6

at namaidcha ay kamancha enlayawan hiya, ya achicha kasin mail-ila. ¹²Inilak us nan chiyucha nunkatuy ay nangangatu ya ap-apud ay tataku ay nangatakchug as nan sangwanan nan tronon Apo Dios. As nan hiyachi, naftitlag nan chiyucha liblu. Naftitlag us nan tukún pay ay liblu ay naisuratan nan ngadngachan nan chiyucha wachay fiyagcha ay maid patingkiana. Naokóm nan nunkatuy ay maiyunud as nan en-enatcha ay naisurat as nan chiyucha liblu ay naftitlag. ¹³Angkiay ya enpafoknag nan fiayfiay nan nunkatuy ay wacha kan hiya. Enpafoknag us nan Utúy ya Hades ay kawad-an nan nunkatuy nan wacha kan chicha, at naokómcha am-in ay naiyunud as nan en-enatcha. ¹⁴Kun pay narpas sa, naetap-or nan Utúy ya nan Hades as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana. Hiyana nan makali un anongos ay utúy. ¹⁵Nan tataku ay maid ngachancha ay naisurat as nan liblu ay naelestaan nan chiyucha wachay fiyagcha ay maid patingkiana at maetap-orchantu as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana.

Nan Fiarú Ay Chaya Ya Nan Fiarú Ay Luta

21 ¹Kun pay narpas chi, inilak nan fierú ay chaya ya nan fierú ay luta, tay namaidcha at nan emmona ay chaya ya luta, ya namaid us nan fiayfiay. ²Inilak us nan nasantowan ay siyudad ay hiyasa nan fierú ay Jerusalem ay cha komnopay ay nurpu kan Apo Dios ad chaya. Nakasakiana ay kaman as nan chumuyas ay fiafiai ay nunfiafiachu as am-ammay ay uy manib-at as nan mangasawa kan hiya. ³Chinngorku us nan usa ay napigsa ay kali ay nurpu as nan trono ay kanana, “Ilaunyu! Nan magyanan Apo Dios at as nan kawad-an nan tataku. Makepagyantu hiya kan chicha, ya chicha nan tatakuna. Mawawachantu hiya kan chicha, ya hiya nan Dioscha. ⁴Punasananu nan am-in ay luwacha. Maidtu poros kasin matmatuy winnu ngumunguyus winnu mun-ag-akor winnu putputug, tay am-in chaná ay sikud ay wacha at namaidcha.”

⁵Angkiay ya kenalen nan nangatokor as nan trono, “Ilaunyu, fumayangak as am-in ay ka-ichin.” Kenalina us kan ha-un, “Isuratmu nan nauycha ifiakiak, tay tit-iwa ya siguradu ay maekaman chaná.” ⁶Kenalina pay, “Narpas at chaná am-in! Ha-un nan makali un Alfa ya Omega, nan munlapuwan ya nan munpatingkiaan chi am-in.”^m Ichatku as nan nasketan ay taku nan libri ay chanum ay nurpu as nan ugwor ay umichat as fiyag ay maid patingkiana.

⁷“Nan taku ay mangamis as nan mangotettet at tawichuna am-in chaná. Ha-untu nan Diosna, ya hiya nan anakku. ⁸Ngem nan tataku ay umugyat ay mangepaneknek as pammaticha, nan chiyucha mankug as pammaticha, nan chiyucha mangekamkaman as assi, nan chiyucha

^m 21:6 Pal. 1:8

pomapatuy, nan chiyuchya nangepappas as assi ay lachokcha, nan chiyuchya munsarsaromangka, nan chiyuchya munchaychayaw as didiosen ya nan am-in ay nunkangutum at machusachantu am-in as nan apuy ay kaman fiayfiay chi ilana ay kawad-an nan kumarkiarud ay asufre. Hiyana nan makali un anongos ay utúy.”

Nan Fiarú Ay Jerusalem

⁹Kun pay narpas chi, enmali kan ha-un nan usa as nan pitu ay anheles ay kawad-an nan chiyuchya pitu ay mallokong ay naiittuwan nan pitu ay anongos ay kauugyat ay pomatuy, ya kanana, “Aka ta epailak kan he-a nan fiafiai ay asaw-un nan Kordero.” ¹⁰Angkiay ya pinmigsa nan pannakafialin nan Espiritu Santo kan ha-un, ya inuyuk as nan anghel as nan toktok nan nangatungatu ay chuntug. Hana at epaila kan ha-un nan nasantowan ay siyudad ay Jerusalem ay cha komnopay ay nurpu kan Apo Dios ad chaya. ¹¹Nan kaichayawan Apo Dios nan mangepakelat henan siyudad. Munkelat ay kaman as nan munliyaw ay nafiaror ay fiatu ay makali un haspe ya munmallag ay kaman kristal. ¹²Nan tuping ay hiyasa nan arad nan siyudad at nangatungatu ya kunug. Wacha nan hinpuru ya chuwa ay sugpan ay nakchang as hin-us-a ay anghel ay namafiantay. As nan tunggal sugpan at naisurat nan usa as nan chiyuchya ngachan nan hinpuru ya chuwa ay kianak Israel. ¹³Nan turu ay sugpan at as apét fomokfoknakian nan urkiw. Nan turu at as apét senakiangan. Nan turu pay at as apét filáng, ya nan turu us at as apét nan mauy-uynuwan nan urkiw. ¹⁴Nan naipugnad as nan arad nan siyudad at hinpuru ya chuwa ay anad-acha ay fiatu. As nan tunggal fiatu at naisurat nan usa as nan chiyuchya ngachan nan hinpuru ya chuwa ay apostoles nan Kordero.

¹⁵Nan anghel ay nunkali kan ha-un at wachay inuunnana ay fialetok ay panglukudna henan siyudad ay ansa, as nan chiyuchya sugpan ya as nan tupingna. ¹⁶Nan kaanchon nan siyudad at munpachong as nan karawana. Kun pay linkud nan anghel nan siyudad as nan pangluklukudna, chuwa ay lifu ya opat kiasot ay kilometro nan kaanchuna ya kaman us nan karawana ya katakchugna. ¹⁷Linkudna us nan tuping at unum puru ya unum ay metro nan katakchugna. Nan pangluklukud ay enosar nan anghel at munpachong as nan iluklukud chi taku. ¹⁸Nan tupingna at naamma as haspe, ya nan siyudad at naamma as puru ay fialetok ay munmallag ay kaman sarming. ¹⁹Nan chiyuchya fiatu ay naipugnad as nan tuping nan siyudad at naarkosan as tukutukún ay karasen chi nafiaror ay fiatu. Nan omona ay pugnad at naarkosan as haspe; nan maekadwa at safiro; nan maekatlu at kalsedonia; nan maekap-at at esmeralda; ²⁰nan maekalema at sardonika; nan maekan-um at karnelia; nan maekapitu at krisolito; nan maekawaru at berilo; nan maekasiyam at topasio; nan maekapuru at krisoprasio; nan maekapuru ya usa at hasinto,

ya nan maekapuru ya chuwa at amatista. ²¹Nan hinpuru ya chuwa ay sugpan at naamma as hin-us-a ay perlas. Nan korsan nan siyudad at naamma as puru ay fialetok ay munmallag ay kaman sarming.

²²Maid inilak as templo henan chiyuy siyudad, tay hi Apo Dios ay Mannakafalin as nan am-in ya nan Kordero nan templo hid-i. ²³Achi us masapor chi urkiw ya furan henan siyudad, tay nan kaichayawan Apo Dios nan manilaw assa ya nan Kordero nan silawna. ²⁴Nan am-in ay tataku henan chiyuycha nasyon at masilawancha as nan lawagna, ya am-in ay ar-ari asna's luta at iskopcha nan kenafiaknangcha hid-i. ²⁵Kanayon ay mamatkafian nan am-in ay sugpan nan siyudad as nan kaorkia, tay maid poros lafi hid-i. ²⁶Maiyuytu hid-i nan chiyuycha kaammayan ay ka-ichin ya kenafiaknang nan tataku henan am-in ay nasyon. ²⁷Ngem achi poros makaskop hid-i nan infilang Apo Dios as naruket ay kaman as nan mangekamkaman as kaiisiw winnu munkutkutum. Nan chiyuycha yangkiay naisurat nan ngachancha as nan liblon nan Kordero ay naelestaan nan wachay fiyagna ay maid patingkiana nan makaskop.

22 ¹Kun pay narpas chi, enpailan nan anghel kan ha-un nan wawwang ay murpuwan chi chanum ay umichat as fiyag. Munmallag nan chanumna ay kaman kristal ay cha fomokfoknag as nan tronon Apo Dios ya nan Korderoⁿ ²ay cha omay-ayas as nan kiawan nan korsa henan siyudad. As nan nunchuchumang ay olet nan wawwang, wacha nan tinmutufu ay kaiw ay fumkias ay umichat as fiyag. Fumkiascha as mamen hinpuru ya chuwa as nan makatawwun, at finuran ay fumkias. Nan forongcha at pang-akias as saket nan tataku henan am-in ay nasyon.^o ³Maidtu poros maanapan henan siyudad as nan chiyuycha intuchor Apo Dios.

Nan wacha henan nauy ay siyudad at nan tronon Apo Dios ya nan Kordero. Nan chiyuycha munserserfi kan Apo Dios at wachacha hid-i ay cha munchaychayaw kan hiya. ⁴Ilauchantu nan lupana, ya maisurattu as ketongcha nan ngachana. ⁵Maidtu at poros lafi. Achichantu masapor chi silaw winnu urkiw, tay hi Apo Dios nan silawcha, ya maketoraychantu kan hiya in-inkiana.

Nan Kasin Omaliyan Apo Jesus

⁶Angkiay ya kenalen nan anghel kan ha-un, “Siguradu ay maekaman ya tit-iwa am-in chaná ay naifiakia kan he-a. Tay hi Apo Dios ay nangichat as Espirituna as nan chiyuycha pomapadtuna at hiya challu nan nangifiaor as nan anghelna ay mangepakaammu as nan chiyuycha munserserfi kan hiya nan masapor ommat as nan achi mafiyag.”

⁷Kenalen Jesus, “Chumngor kayu! Kiayuchak omali! Nakiasat nan chiyuycha mangafurot as nan chiyuycha naepadtu as nan nauy ay liblu.”

ⁿ **22:1** Zac. 14:8; Jn. 4:10-14; Pal. 7:17; 22:17 ^o **22:2** Gen. 2:9; Pal. 2:7; 22:14, 19

⁸ Ha-un hi Juan ay nanngor ya nangila kan chatona ay naisurat as na. As nan nanngorak ya nangil-ak, nunlukfufiak as nan sangwanan nan anghel ay nangepaila kan ha-un as nan hanacha naisurat ta chayawok koma hiya. ⁹ Ngem kenalina kan ha-un, “Achim atun sa! Hi Apo Dios yangkiay nan chayawum! Tay usaak us ay munserserfi kan Apo Dios ay kaman kan he-a, ya as nan ib-am ay pomapadtu ya kaman as nan am-in ay mangafurot as nan naisurat as nan nauy ay liblu.”

¹⁰ Kenalina pay kan ha-un, “Achim ikinkinak ay mangifiakia as nan naepadtu ay naisurat as nan nauy ay liblu, tay kiayud nan ommatana.

¹¹ Uray mu kiayud ommat, nan chiyucha mangekamkaman as mangotettet ya kaiisiw at chacha ituruturuy nan panagfiyagcha ay mangotettet ya kaiisiw. Nan chiyucha mangekamkaman as ammay ya nan mangun-unud as nan nasantowan ay panagfiyag at masapor iturturuchya nan assena ay panagfiyag.”

¹² Kenalen Jesus, “*Chumngor kayu! Kiayuchak omali! As nan omaliyak, iyalektu nan gun-guna ay ichatku as nan tunggal usa ay maiyunud as nan en-enatna.* ¹³ *Ha-un nan makali un Alfa ya Omega, ya nan Omona ya nan Anongos. Ha-un nan munlapuwuan ya nan mumpatingkiaan chi am-in.*”

¹⁴ Nakiasat nan chiyucha munlafia as fiachucha. Mu hiyasa nan atuncha, mawad-ancha as kalibfengan ay sungkop as nan sugpan nan siyudad, ya mangan as nan fukias nan kaiw ay umichat as fiyag.

¹⁵ Ngem achicha makaskop hid-i nan chiyucha mangekamkaman as mangotettet ay maepachong as nan atap ay asu, nan chiyucha munsarsaromangka, nan chiyucha mangepappapas as assi ay lachok ya nan chiyucha pomapatuy, nan manaychayaw as didiosen, ya nan am-in ay nunkangutum as nan kalicha ya chacha at-atun.

¹⁶ “*Ha-un hi Jesus ay nangifiaor as nan anghelku ay mangepaneknek as nan nauycha am-in as nan chiyucha iglesia. Ha-un nan kianak David, ya nan napigsa ay taraw as nan wi-ewi-et.*”

¹⁷ “Omalika,” kanan nan Espiriton Apo Dios ya nan tatakuna ay maepachong as nan fiafiai ay asaw-un nan Kordero.

Nan am-in ay mangchungor as nan nauycha at kanana us un “Omalika.”

O-a, nan taku ay masketan ya nan taku ay manglayad ay umikop at omali koma ay umikop as nan libri ay chanum ay umichat as fiyag.

Nan Anongos Nan Surat

¹⁸ Ha-un hi Juan. Fiag-ak chakayu am-in ay nanngor as nan chiyucha naepadtu ay naisurat as nan nauy ay liblu. Mu wachay manaptapi as nan naisurat as na, etapintu us Apo Dios as nan chusana nan chiyucha kauugyat ay pomatuy ay naisurat as nan nauy ay liblu. ¹⁹ Mu wacha us nan mangaket as nan chiyucha naepadtu ay naisurat as nan nauy ay

liblu, kaanuntu us Apo Dios nan kalibfengana ay makifingay as nan fukias nan kaiw ay umichat as fiyag ya nan kalibfengana ay makeafong henan nasantowan ay siyudad ay naifiakia as nan nauy ay liblu.

²⁰Nan mangepaneknek ay tit-iwa am-in chaná at kanana: “*Tit-iwa ay kiayuchak omali!*”

Amen! Apo Jesus, omalika!

²¹Sapay koma ta mawawacha kan chakayu am-in ay tatakon Apo Dios nan grasyan Apo Jesus. Amen.